

Kristinehamns
kommun

Datum: 2026-09-11
Dnr: §174 KS/2022:22

Kommunledningsförvaltningen
Planeringsavdelningen

Granskningshandling

Samrådsredogörelse för

Stensta syd

Hur samrådet har bedrivits

Samrådet för detaljplanen pågick mellan den 12 december 2024 fram till och med 12 februari 2025. Ett samrådsmöte hölls måndagen den 20 januari 2025 klockan 18.00 på Kristinehamn Innovation Park där samrådsförslaget presenterades och allmänheten och närboende gavs en möjlighet att ställa frågor direkt till samhällsplaneringsavdelningen. Ett totalt antal personer deltog på samrådsmötet.

Planhandlingarna har funnits tillgängliga på Kristinehamns kommuns hemsida under samrådstiden och även efter denna. Samrådet har anslagits på kommunens anslagstavla. Meddelande om samråd har sänts till sakägare enligt fastighetsförteckning, myndigheter, organisationer och andra berörda. Samtliga planhandlingar har funnits tillgängliga på stadsbiblioteket, i kommunhuset samt på kommunens webbplats.

Sammanfattning av inkomna synpunkter

Under samrådstiden inom 27 yttranden varav tre var utan erinran. De inkomna synpunkterna gäller främst:

- Skyfallshantering
- Trafiksäkerhet
- Naturvärden
- Utformning och byggnadshöjder
- Rekreation och friluftsliv
- Fastighetsrättsliga konsekvenser
- Miljöfrågor kopplat till genomförande
- Geotekniska förutsättningar
- Utbyggnad av regionalt elnät

Tio skriftliga yttranden har inkommit från privatpersoner. Dessa yttranden har sammanfattats och kategoriserats utifrån sakfrågorna. Yttrandena har diarieförts i sin helhet och finns tillgängliga att begära ut hos kommunen. Flera sakägare och boende i Stensta uttrycker en stark gemensam oro över planens omfattning och konsekvenser för byn. Ett återkommande tema är upplevelsen av orättvis fördelning av infrastrukturella och industriella projekt; Stensta upplevs redan idag som utsatt (E18, sottippsväg, hot från Nobelbanan) och de boende anser att ytterligare stora projekt i området skulle bli oproportionerligt betungande för just deras by. Påverkan på naturvärden, rekreationsvärden och livskvalitet lyfts i flertalet av yttrandena. Planens areal (cirka 48 ha) beskrivs av flera som enorm i förhållande till byn och jämförs med större industriplaner i andra orter. Flera kräver därför att området antingen flyttas eller kraftigt minskas.

Utöver yttranden från privatpersoner har följande remissinstanser lämnat skriftliga yttranden:

Statliga och regionala myndigheter och förbund:

Länsstyrelsen i Värmlands län, 2025-02-11

Bilaga till Länsstyrelsen i Värmlands län, SGI, 2025-02-18

Samrådsredogörelse Stensta syd

Lantmäteriet, 2025-02-11

Trafikverket, 2025-02-11

Region Värmland, 2025-02-05

Värmlands museum, 2025-01-17

Kommunala nämnder och bolag

Bergslagens räddningstjänst, 2025-01-22

Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen, 2025-02-06

Kulturnämnden, 2024-02-17

Tekniska förvaltningen, 2025-03-05

Tekniska nämndens arbetsutskott, 2025-03-05

Kristinehamns energi, 2025-02-14

Intresseorganisationer och företag

Vattenfall Eldistribution, 2024-12-20

Ellevio, 2025-02-04

Telia company/Scanova, 2024-12-12

Global connect, 2024-12-16

Ändringar efter samrådet

Till granskningsförslaget har flera kompletterande utredningar genomförts med syfte att tillmötesgå flera av yttrandena. Planförslaget har framförallt kompletterats med en högre detaljeringsgrad med fördjupade beskrivningar av förutsättningar och konsekvenser och reglering i plankartan. Planens kvarters- och gatustruktur är i stort oförändrad från samrådsförslaget.

- Skyfallsutredningen har kompletterats och vidareutvecklats. Planförslaget har utvecklats med dimensionering av skyddsvallar för fördröjning av skyfall vilket medför en förbättrad situation för nedströms belägna områden jämfört med nuläget. Åtgärder utanför planområdet för skydd av bostadsområdet Stensta by har också utretts.
- Dagvattenutredningen har kompletterats och vidareutvecklats. Planförslaget har utvecklats med förändrad höjdsättning för att leda större flöde åt nordväst jämfört med samrådsförslaget, samt precisering av lägen och storlek på fördröjningsdammar.
- En VA-utredning har tagits fram för att säkerställa möjligheterna till vattenförsörjning av verksamhetsområdet och att säkerställa att planförslagets genomförbarhet med avseende på det lokala VA-nätet.

Samrådsredogörelse Stensta syd

- Trafikutredningen har kompletterats med förtydliganden gällande trafikalstring och trafiksäkerhet.
- Den geotekniska markundersökningen har kompletterats med fler borrhöjningar för att säkerställa tillräcklig stabilitet för skyddsvallar för fördröjning av skyfall samt kartering och riskbedömning av berg- och block.
- En artskyddsutredning har tagits fram för att undersöka påverkan på fågelarter som omfattas av biotopskydd. Påverkan har beskrivits på individnivå och populationsnivå.

Inkomna synpunkter

Nedan redovisas synpunkter som inkommit under samrådstiden samt kommunens kommentarer.

Länsstyrelsen Värmland

**Länsstyrelsen
Värmland**

Yttrande

1 (8)

Datum
2025-02-18

Diarienummer
11346-2024

Dossier
D215

Kristinehamns kommun
kommunen@kristinehamn.se

Samråd om detaljplan för Stensta Syd, Kristinehamns kommun

Kommunens ärendenummer: Ks/2022:22

Beskrivning av ärendet

Detaljplanen har överlämnats till Länsstyrelsen för samråd i enlighet med 5 kap. 11 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL. Handlingar daterade 2024-12-12. Detaljplanen handläggs med utökat förfarande.

Under samrådet ska Länsstyrelsen enligt 5 kap. 14 § PBL särskilt

1. ta till vara och samordna statens intressen
2. verka för att riksintressen enligt 3 och 4 kap. miljöbalken (1998:808), MB, tillgodoses, att miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap. MB följs och att strandskydd enligt 7 kap. MB inte upphävs i strid med gällande bestämmelser
3. verka för att sådana frågor om användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner samordnas på ett lämpligt sätt
4. verka för att en bebyggelse inte blir olämplig eller ett byggnadsverk olämpligt med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Under samrådet ska Länsstyrelsen också särskilt ge råd om tillämpningen av 2 kap. PBL. Länsstyrelsen ska dessutom ge råd i övrigt om tillämpningen av bestämmelserna i denna lag, om det behövs från allmän synpunkt.

Syftet med detaljplanen

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra byggnation av verksamheter med inriktning på logistik och lager, att säkerställa möjligheten till ett skyfallsstråk för skydd av känslig infrastruktur och bostäder samt att bevara naturvärden inom området. Detaljplanen ska säkerställa ett hänsynstagande till landskapsbilden.

Detaljplanens överensstämmelse med översiktsplanen

Kommunen har bedömt att detaljplanen överensstämmer med översiktsplanens intentioner. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning.

Länsstyrelsen föreslår ett förtydligande i planbeskrivningen om varför kommunen valt utökat förfarande då det inte framkommer tydligt.

Länsstyrelsens synpunkter - prövningsgrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap. 10 § PBL och nu kända förhållanden att frågor som rör riksintressen 3 kap. MB, hälsa och säkerhet, risk för olyckor, översvämning eller erosion ska lösas på ett tillfredsställande sätt i enlighet med vad som anges nedan. I annat fall kan Länsstyrelsen komma att pröva kommunens beslut att anta detaljplanen.

Riksintressen 3 kap. MB

Planområdet har en översvämningsproblematik kopplat till skyfall. Enligt kommunen kan ett genomförande av planförslaget leda till att problematiken förvärras med konsekvensen att delar av riksintresset E18 läggs under vatten i samband med skyfall. Länsstyrelsen anser det olämpligt att planlägga mark på ett sådant sätt att riksintresset E18 och Mariebergsmotet riskerar att påverkas negativt och temporärt förlora delar av sin funktion. Länsstyrelsen gör bedömningen att kommunen behöver se över och komplettera de föreslagna skyfallsåtgärderna i planförslaget för att minimera konsekvenserna på riksintresset.

Hälsa och säkerhet, risk för olyckor, översvämning eller erosion

Buller

Enligt planbeskrivningen ska en bullerutredning tas fram inför granskningsskedet av detaljplanen. Länsstyrelsen kommer därför att bedöma bullerfrågan i nästa skede, granskningen. Gällande vägtrafik bör kommunen använda sig av nya bullermodellen NORD2000 som gäller för vägtrafik och spårtrafik. Den kommande bullerutredningen bör även omfatta buller från bergtäkten.

Kommunen anger i planhandlingarna att en eventuell bergtäkt kan komma att anläggas i området. Det framgår dock inte hur omfattande bergtäkten är planerad att bli. Länsstyrelsen gör bedömningen att kommunen behöver redogöra för bergtäktens omfattning och beakta att:

- Kommersiella bergtäkter är tillståndspliktiga enligt miljöbalken. Samråd enligt miljöbalken ska hållas med bland annat Länsstyrelsen och en ansökan om tillstånd skickas sedan till miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Örebro län.
- Naturvårdsverkets riktvärden för externt industribuller gäller för bland annat bergtäkter. Om berg kommer att sprängas för att möjliggöra detaljplanens genomförande och eventuellt krossas på plats så är det naturvårdsverket riktvärden för byggbuller som ska iakttas.

Geoteknik

Planområdet är oexploaterat och består av kuperad naturmark. För att exploatera området behövs omfattande markarbeten genomföras. Kommunen har låtit ta fram en Markteknisk undersökningsrapport samt ett Geotekniskt PM.

Länsstyrelsen har skickat planen på remiss till Statens geotekniska institut (SGI) som inkommit med ett yttrande över detaljplanen (Se bilaga 1).

Länsstyrelsen delar SGI:s bedömning, att kommunen behöver göra en ny bergteknisk utredning. Denna utredning behöver innehålla en mer omfattande riskbedömning än vad kommunens underlag redovisar. Länsstyrelsen anser att kommunen även behöver bedöma bergslänterna i nära anslutning till planområdet. Utredningen behöver redovisa både befintliga och eventuella framtida risker som kan uppstå på grund av förhållandena som finns inom området.

Länsstyrelsen delar SGI:s bedömning att kommunen behöver utreda och beskriva stabiliteten för utfyllnader och eventuellt permanenta slänter i utfyllnadernas kanter (Se bilaga 1).

SGI bedömer att kommunen bör förtydliga vem som har ansvar för anläggningarna och kommunen borde ta fram underhålls- och kontrollplaner för att säkerställa funktionaliteten över tid. Länsstyrelsen delar SGI:s bedömning, att även trummor inom berörda avrinningsområden bör ingå i underhålls- och kontrollplanerna.

Farligt gods

I plankartan har ett skyddsområde (SKYDD) mellan planerade verksamheter, Tekniska anläggningar och Kontor och väg E18 lagts in.

E18 är en primär transportled för farligt gods. Utifrån den riktlinje Länsstyrelsen Värmland hänvisar till "*Riskhantering i fysisk planering - Länsstyrelsen Dalarna*", kan mindre handel, tekniska anläggningar, lager, parkering och industrier placeras inom 30 - 70 meter från riskkällan utan särskild riskhantering.

På 70 - 150 meter från riskkällan anges att mindre kontor, mindre samlingslokaler, Kultur- och idrottsanläggningar utan betydande åskådarplats och handel kan planeras utan särskild markanvändning.

På över 150 meter från riskkällan kan kontor i flera plan, större samlingslokaler, Kultur- och idrottsanläggningar med betydande åskådarplats planeras utan särskild riskhantering.

Då föreslagen markanvändning och angivet skyddsavstånd från riskkällan (E18) till planerad markanvändning; Kontor och Verksamheter, avviker från de skyddsavstånd som vägledningen hänvisar till, så behöver kommunen redovisa hur, utifrån aktuell

riskbild kopplat till transportleden för farligt gods, har bedömt att ett skydd om 50 meter är ett tillräckligt för att hantera riskerna med transporterna av farligt gods på E18.

Länsstyrelsens synpunkter - råd enligt 2 kap. PBL

Väglösning

Kommunen har till planförslaget utrett en ny väg med väganslutning i form av en rondell vid Mariebergsmotet och E18 som skall kunna ta emot längre långtradare. Länsstyrelsen anser att kommunen bör utöka planområdet och ta med hela rondellen för att i planen säkerställa att väglösningen kan genomföras. Detta då kommunens föreslagna väglösning är av avgörande betydelse för att kunna etablera ett logistikområde inom Stensta Syd.

Cyklister och gående

Planområdet kan, när det är utbyggt, inrymma många arbetsplatser. Kommunen bör redogöra för hur planområdet nås om du är cyklist eller gående. Vidare bör kommunen se över trafiklösningen avseende de befintliga bostäderna och deras behov att ta sig till och från området utan att behöva ta bilen.

Genomförandetid

Enligt Boverket är genomförandetiden den tidsrymd inom vilken en detaljplan är tänkt att genomföras. Planen är av omfattande karaktär. Vi rekommenderar kommunen att se över om den bestämda genomförandetiden är rimlig eller om den bör utökas till 10 eller 15 år.

Dagvatten

Kommunen anger att dagvatten motsvarande ett 10 års regn ska fördröjas och renas inom kvartersmark. Kommunen bör på plankartan säkerställa att en fördröjning och rening av ett 10 års regn möjliggörs. Det är vidare oklart vilka konsekvenser den tänkta vallen/vallarna kommer att ha. Om vattnet blockeras riskerar det att ta en annan väg. Länsstyrelsen anser frågan oklar och om det kan bli risker för bostadsområdet Stensta eller vägen upp till avfallsanläggningen.

Friluftsliv

Planområdet ligger i ett skogsområde som angränsar till ett befintligt bostadsområde i Kristinehamn – Strand/Marieberg. E18 fungerar som en barriär mellan bostadsområdet och skogen.

Enligt Kristinehamns kommuns översiktsplan utgör det berörda skogsområdet inte någon av kommunens prioriterade rekreationsskogar – en sådan är i stället utpekad lite längre åt sydost strax norr om E18 (R4, rekreationsskog Stensta). Det innebär att de i Strand som bor närmast har ca 1 km till närmsta prioriterade rekreatjonsområde och de som bor längst bort drygt 2 km. Erfarenheten visar att viljan att ta sig till fots till ett naturområde minskar snabbt med avståndet och redan vid 500 m - 1 km avtar viljan starkt för många. För invånarna i Strand/Marieberg betyder det att avståndet blir för långt och att många får mycket begränsad tillgång till natur i sin vardag.

Detaljplaneförslaget riskerar att försämma förutsättningarna för rekreation och naturvistelse i vardagen för människor boende i Strand/Marieberg. Kommunen bör därför tydligare redogöra för hur området idag används för rekreation och utevistelse samt för konsekvenserna av detaljplanen när det gäller denna fråga.

Järnleden

I planbeskrivningen anges att planen möjliggör för en ny entréplats och parkering till Järnleden, som är en vandringsled. Länsstyrelsen önskar förtydligande var denna entréplats med tillhörande parkering är tänkt att anläggas. Kommunen bör överväga att reglera entréplatsen med tillhörande parkering i plankartan.

Naturmiljö

Kommunen har tagit fram en naturvärdesinventering (NVI). Länsstyrelsen anser att det är bra att kommunen har undantagit området som berör en mindre våtmark samt område där det växer den fridlysta arten revlummer. De grönstråk som lämnas i planområdet och som ska nyttjas som skydd för dike, vall och damm bör kunna utformas så att de även kan nyttjas av arter och som grön infrastruktur och ekosystemtjänster i landskapet.

Länsstyrelsen saknar en bedömning utifrån påverkan av fridlysta arter. Artskyddsförordningen gäller som en förlängning av hänsynsreglerna i 2 kapitlet miljöbalken. Bestämmelserna i Artskyddsförordningen ska vägas in i bedömningen gällande val av områden för exploatering och andra åtgärder. Vid exploatering av områden ska en utredning/inventering visa på vilka skyddade arter, med storlek på populationer som kommer att påverkas, samt beskriva hur påverkan på den/de skyddade arter/arterna ska undvikas. I bifogad naturvärdesinventering har Grönsångare *Phylloscopus sibilatrix* (NT), spillkråka *Dryocopus martius* (NT) och grönfink *Chloris chloris* (EN) noterats i området.

I figur 15 på sida 30 i planbeskrivningen framgår det att tre vägtrummor kommer att anläggas i norr i anslutning till sumpskog/mosse. Länsstyrelsen anser att kommunen bör redogöra för effekterna på sumpskogen/mossen om den att avvattnas och därmed ger en påverkan på naturmiljön och de arter som är beroende av fuktigheten. Att ändra markens beskaffenhet genom markavvattning omfattas av tillstånd enligt 11 kap. 13 § miljöbalken.

Länsstyrelsen kan konstatera att det i planbeskrivningen inte nämns någonting om eventuella invasiva främmande arter i det föreslagna planområdet.

Förorenad mark

Detaljplanen saknar en bedömning om det finns risk för markföroreningar inom planområdet.

Länsstyrelsens synpunkter enligt annan lagstiftning

Här redovisas Länsstyrelsens synpunkter i frågor som har betydelse för planens genomförbarhet.

9 kap. miljöbalken (1998:808), Miljöfarlig verksamhet

För att möjliggöra för exploatering av planområdet kommer stora mängder av massor behövas tas om hand. Kommunen anger i planbeskrivningen, att massorna från planområdet ska återanvändas för att möjliggöra för anläggandet av dagvattenåtgärder och för att fylla ut och jämna marken. Vidare bedömer kommunen att markarbetena kan generera tillräckligt med massor för att

genomföra detaljplanen. Länsstyrelsen anser att kommunen bör redogöra för hur massorna ska fördelas med utgångspunkt från att planområdet kommer att byggas ut i etapper.

11 kap. miljöbalken (1998:808), Vattenverksamhet

I området finns vattendrag. Att anlägga vägtrummor, kulvertera, utföra erosionsskydd, markkabel, grävning, schaktning, damm i vattendrag omfattas av en anmälan om vattenverksamhet enligt 11 kap. 9 a § miljöbalken.

Yt- och grundvattenbortledning omfattas av tillståndsplikt enligt 11 kap. 9 § miljöbalken.

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Kommunen bedömer att ett genomförande av detaljplanen inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsarkitekt Magnus Ahlstrand med planhandläggare Jonas Meyerdahl som föredragande.

Bilaga 1: SGI:s yttrande, daterat 2025-01-30

Kommunens kommentarer till Länsstyrelsens synpunkter – prövningsgrunder enligt 11 kap. 10§ PBL

Riksintressen 3 kap. MB:

En reviderad skyfallsutredning och dagvattenutredning har gjorts parallellt med VA-utredning. Utredningarna visar att ett genomförande av detaljplanen inte medför negativa konsekvenser för E18. Genomförs planerade åtgärder minskar risken för skador på E18 jämfört med nuläget.

Buller:

Kommunen har till granskningsskedet tagit fram en bullerutredning enligt bullermodellen NORD2000 för vägtrafik. Resultatet visar att trafikbulleralstringen inte medför nivåer överstigande 55 dBA vid angränsande bostäder i Stensta by. Vid uppräknig av trafikalstringen till 3 gånger prognosen utsätts två bostadshus i strand för bullernivåer upp till 60dBA.

Kommunen har i samrådshandlingen beskrivit en bergtäkt som ett tänkbart scenario för genomförande men inte som en förutsättning. Planförslaget medför sänkning av befintlig marknivå med upp till 10 meter, men ofta mindre. I bergtäkter eftersträvas vanligtvis pallhöjder på 15-20 meter höga vilket innebär att området kan vara mindre lämpligt för rationell täktverksamhet. Kommunen har därför tagit bort beskrivningar av täktverksamhet ur planförslaget.

Geoteknik

Den marktekniska undersökningen har kompletterats med ytterligare borrhöjningar i lösa jordar samt en bergkartering och riskanalys. I utredningen ingår befintliga bergsslänter öster om Stenstavägen. Underhålls- och kontrollplaner förutsätts ta fram i samband med genomförande.

Planbeskrivning har till granskningsskedet kompletterats gällande vem som har ansvar för utfyllnader, vallar och anlagda slänter.

Farligt gods

Reglering i plankartan har till granskningsskedet reviderats med avseende på markanvändning och kompletterats med en egenskapsbestämmelse m₁ – byggnader eller byggnadsdelar för stadigvarande vistelse får inte uppföras inom 70 m från vägområde. Användning K-Kontor utgår ur plankartan och bedöms rymmas inom Z-Verksamheter.

Kommunens kommentarer till Länsstyrelsens synpunkter – råd enligt 2 kap. PBL

Väglösning

Plankartan har till granskningsskedet reviderats för att rymma hela cirkulationsplatsen vid Mariebergsmotet.

Cyklister och gående

En befintlig gång- och cykelväg avskild från körbanan med kantsten finns längs Stenstavägen fram till föreslagen infart till verksamhetsområdet. Nya gång- och cykelvägar i planförslaget ansluter till den befintliga gång- och cykelvägen. I samrådshandlingen redogörs i plan, sektion och text för utformning av nytt gång- och cykelvägnät inom planområdet på sida 36-38.

Genomförandetid

Genomförandetiden ändras till 15 år.

Dagvatten

En reviderad skyfallsutredning och dagvattenutredning har gjorts parallellt med VA-utredning. Invallning för skyfallshantering och avledning av dagvatten vid 10-årsregn har samordnats och utformats så att respektive funktion inte stör ut varandra. Utredningarna har tagit hänsyn till kommande detaljplanering uppströms i planområdet. Utredningen innehåller åtgärder för att minska skaderisk för bostadsområdet Stensta by vilka kommunen avser att genomföra separat från exploateringen.

Planområdet har utökats åt nordväst för att rymma ytterliga anläggning för fördröjning av dagvatten. Plankartan har kompletterats med mer detaljerade angivelser av diken och fördröjningsdammar.

Friluftsliv

Invánare i Strand/Marieberg kan i nuläget endast nå stigar och vandringsleder via Stenstavägen. Stigarna som leder in i skogsområdet ligger ca 7-800 meter norr om E18. Planförslaget innebär att delar av de befintliga stigarna bevaras i områden planlagda som naturmark, detta gäller framförallt de större stigarna som angör Järnleden. Järnledens sträckning påverkas inte av planförslaget. Stigsystemet och motionsspåret i Sandfallet angörs via Stenstavägen ca 600 meter norr om E18. Avståndet till tillgängliga strövområden minskar därmed inte.

Planbeskrivningen har kompletterats till granskningsskedet med förtydliganden gällande nuvarande rekreativvärden och konsekvenserna på dessa.

Järnleden

Planbeskrivningen har kompletterats till granskningsskedet med en illustration för några alternativa placeringar av entréplatser. Kommunens bedömning är att en entréplats kan anläggas utan planstöd och avser därför inte låsa en sådan placering i plankartan.

Naturvärden

Planförslaget innehåller inga åtgärder för avvattning av naturmark så som sumpskog eller mossar. Systemet för avledning och fördröjning av skyfall- och dagvatten bygger på naturbaserade lösningar i befintliga avrinningsstråk. Invallningar planeras för att fördröja stora flöden från skyfall. Föreslagna trummor i botten på dessa syftar till att släppa igenom normalflöden. Våtmarken nordost om planområdet lämnas orörd liksom området med alkärrskog och ytligt grundvatten i anslutning till Mariebergsmotet. Planbeskrivningen har kompletterats till granskningsskedet med tydligare beskrivning av åtgärder för skyfall- och dagvatten och deras samverkan med befintliga rinnvägar och våtmarker.

Kommunen har vid platsbesök inte noterat förekomst av invasiva arter inom planområdet. Planbeskrivningen har kompletterats till granskningsskedet med tydligare beskrivning av hur spridning av invasiva arter kan undvikas i genomförandeskedet.

Samrådsredogörelse Stensta syd

En artskyddsutredning gällande fågelarter som omfattas av artskydd har utförts. Den samlade bedömningen är att åtgärden inte medför någon sådan påverkan på arternas fortplantnings- eller viloområden att den kontinuerliga ekologiska funktionen (KEF) bryts. Åtgärden bedöms inte heller medföra en sådan försämring av tillgången på lämpliga livsmiljöer att arternas utbredning eller populationsnivå påverkas på ett betydande sätt. Analysen visar att ett fåtal individer kan påverkas på individnivå och för att ytterligare minska risken för påverkan på enskilda individer föreslås begränsningar av under vilken period avverkning får genomföras.

Förorenad mark

Det finns inga kända föroreningar i området. På sidan 22 i samrådshandlingen ”Om föroreningar upptäcks eller misstänks ska anläggningsarbeten avbrytas och miljö- och hälsoskyddsförvaltningen kontaktas för bedömning.”

Planbeskrivningen har kompletterats till granskningsskedet med information om att inga kända föroreningar finns eller misstänks.

Kommunens kommentarer till Länsstyrelsens synpunkter enligt annan lagstiftning:

Miljöfarlig verksamhet

Planbeskrivningen har kompletterats med beskrivning av planerade nivåer på kvartersmark i förhållande till befintlig topografi och vilka områden som behöver fyllas ut respektive schaktas ned. Kommunen har som markägare rådighet över genomförandefrågor, etappindelning och hantering av massor. Områdets storlek, planerade förändringar i marknivå samt tidpunkt och okända intressenter för etablering av verksamheter bidrar alla till många osäkra faktorer. Kommunen har i planarbetet bildat sig en god omfattning kring möjligheterna till att uppnå massbalans inom området som helhet. Ytor inom kvartersmark finns tillgängliga för mellanlagring av massor. Prövningen av lämplig markanvändning bör således inte påverkas av detaljerade beräkningar och planering för logistik av massor då förutsättningarna för genomförande är oklara i detta skede.

11 kap. miljöbalken (1998:808), Vattenverksamhet

Planbeskrivningen har till granskningsskedet kompletterats med ett förtydligande gällande tillståndsplikt för arbeten i vattendrag.

Kommunen bedömer att ytbortledning av vatten på kvartersmark regleras i detaljplanen och inte kräver tillstånd enligt 11 kap. 9§ miljöbalken.

Bilaga till Länsstyrelsens yttrande från SGI, Statens geotekniska institut

Yttrande

1(4)

Datum 2025-01-30
Diarienummer 4.3.1-2412-1771

Er beteckning

Länsstyrelsen i Värmlands län
varmland@lansstyrelsen.se

Detaljplan för Stensta Syd, Kristinehamns kommun

Yttrande över samrådshandling

Statens geotekniska institut (SGI) har beretts möjlighet att yttra sig över rubricerad detaljplan. SGI:s yttrande avser geotekniska säkerhetsfrågor såsom ras, skred, erosion och geotekniska frågeställningar kopplade till översvämning. Grundläggnings- och miljötekniska frågor, såsom hantering av radon, ingår inte i vår granskning.

Underlag:

1. Planbeskrivning för Stensta syd, Kristinehamns kommun, samrådshandling 2024-11-15.
2. Plankarta för Stensta syd, Kristinehamns kommun, samrådshandling 2024-11-22.
3. PM Geoteknik för DP Stensta syd inklusive MUR, Sweco 2023-12-13
4. Dagvattenutredning för detaljplan Stensta, Sweco 2024-09-10, reviderad 2024-11-11.
5. Skyfallsutredning för detaljplan Stensta 2024-11-06.

Bakgrund och förutsättningar

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra byggnation av verksamheter med inriktning på logistik och lager, att säkerställa möjligheten till ett skyfallsstråk för skydd av känslig infrastruktur och bostäder samt att bevara naturvärden inom området.

Geologiska och geotekniska förutsättningar

Planområdet som är cirka 48 hektar stort är beläget norr om Kristinehamns centrum och ligger mellan E18 i väster och Stenstavägen i öster. Planområdet utgörs till största del ca 43 hektar av kuperad skogsmark, övriga delar är tidigare jordbruksmark (ca 2 hektar) samt övriga hårdgjorda ytor som vägar, mm.

Området är småkuperat och nivåskillnaden inom området är ca 25 m med ca +74 m.ö.h i söder och centralt i området ca +100 m.ö.h. I östra delen av planområdet finns en bäck och brantaste identifierade sluttning är från höjdpartiet centralt i området och ner mot bäcken i öster är ca 10 graders lutning på en sträcka av 80-100 meter.

Enligt SGU:s jordartskarta består de översta jordlagret i planområdet till största del av en sandig morän och på höjdpartierna berg i dagen. I låglänta områden utmed bäcken i öster samt i en mindre

Statens geotekniska institut

581 93 LINKÖPING
Besöksadress: Olaus Magnus väg 35

Telefon: 013-20 18 00
E-post: sgi@sgi.se

Bankgiro: 5211-0053
Org.nr: 202100-0712

del i nordvästra delen av planområdet finns postglacial sand. Det finns även ett mindre område med torv i nordöstra delen av planområdet. SGU:s jorddjupskarta indikerar jorddjup på upp till ca 10 m med de största mäktigheterna i de mer låglänta områdena i öster.

Enligt genomförd geoteknisk utredning [3] är förutsättningarna goda för exploatering och byggnation av planområdet. Den postglaciala sanden i låglänta områden kan vara erosionsbenägen vilket föreslås hanteras med lämpligt erosionsskydd då arbeten utförs i anslutning till bäcken i östra delen av planområdet. Generellt visar den geotekniska undersökningen en jordlagerföljd bestående av någon decimeter organisk jord i markytan följt av friktionsjord med en mäktighet på ca 1 till 4 meter. Grundvattennivån har observerats i borrhål samt uppmätts i grundvattenrör och visar att grundvattennivån varierar inom området mellan några decimeter under markytan ner till knappt 2 meter under markytan. I två borrhål har tunnare lager av torrskorpelera påträffats under friktionsjorden. Inga beräkningar av stabilitet har utförts då undersökningarna visar på relativt fast jord och lutningarna inom området är små (enligt [3] ca 1,5% på en sträcka av 730 meter), därav bedöms totalstabiliteten för naturliga förhållanden som tillfredsställande. Schaktningsarbeten och sprängning i berg bedöms vara nödvändigt för att kunna utföra planerad exploatering, utredning [3] beskriver då att permanenta bergslanter ska vara ytstabila och ha godtagbar totalstabilitet. Det beskrivs även att det finns stora mängder lösa block och risken för ras och blockutfall i samband med schaktning bedöms vara stor. Utredning [3] föreslår att kompletterande geotekniska undersökningar utförs i samband med detaljprojektering samt att fler grundvattenmätningar utförs för att fånga säsongsvisa variationer.

SGI:s synpunkter

Enligt 2 kap 5 § PBL ska bebyggelse och byggnadsverk lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till bland annat människors hälsa och säkerhet samt med hänsyn till risken för olyckor, översvämning och erosion. En redogörelse för planområdets och angränsade områdens geotekniska förutsättningar med tillhörande utredningar och planbestämmelser finns delvis beskriven för aktuell detaljplan.

Bergteknisk utredning

SGI anser att eventuella risker kopplat till block- och bergstabilitet i planområdet behöver vara utredda i detaljplaneskedet med en mer omfattande bergteknisk riskbedömning än som redovisas i underlag [3]. Även bergslanter i nära anslutning till planområdet behöver omfattas av sådan utredning i den mån de kan påverka risker i planområdet, alternativt påverkas av planens genomförande. Befintliga risker samt risker som kan uppstå med hänsyn till de förhållanden som planen medger behöver tas upp i utredningen. Vi hänvisar till SGI:s vägledning "Geoteknisk säkerhet i kommunal planering" som nås via SGI:s hemsida.

I underlag [3] bedöms risken för ras och blockutfall i samband med schaktning vara stor på grund av den stora mängden lösa block inom området. Eftersom det är tydligt att det förekommer instabila block och att det finns en sannolikhet för ras behöver befintliga risker beskrivas.

Geoteknisk-, Dagvatten, Skyfalls utredning

Utredning [4] och [5] föreslår att permanenta vallkonstruktioner och fördröjningsdammar för dagvatten med höjd upp till 2 meter behöver anläggas i vissa delar av området för att klara eventuell

översvämningsproblematik. SGI anser att totalstabiliteten för vallar och eventuella slänter i dammar bör utredas och bedömas. Stabilitetsförhållanden i jord ska klarläggas med lägst detaljerad utredningsnivå enligt IEG Rapport 4:2010 alternativt IEG Rapport 6:2008. SGI:s Vägledning 8, "Utredning av släntstabilitet" ersätter Skredkommissionens rapport 3:95 "Anvisningar för släntstabilitetsutredningar" som hänvisas till i IEG:s dokument. I SGI:s Vägledning 8 ges rekommendationer kring hur släntstabilitetsutredningar kan utformas för att uppnå kraven i IEG:s dokument och för att erhålla utredningar med tillräcklig kvalitet och omfattning. Där ges även råd kring hur ett förändrat klimat kan hanteras i stabilitetsutredningar.

Utredning [4] och [5] föreslår även att flera dammar behöver anläggas inom detaljplaneområdet för att hantera stora vattenmängder i samband med skyfall. Utredningarna föreslår även att dessa anläggningar behöver underhålls- och kontrollplaner för att säkerställa funktionaliteten över tid. SGI anser att det bör tydliggöras i planhandlingarna vem som har detta ansvar samt att underhålls- och kontrollplanen även bör inkludera alla trummor i berörda avrinningsområden. Detta då igensatta trummor kan innebära förutsättningar för dämning vilket i sin tur kan leda till bortspolning av väggkroppar i samband med skyfall. Bortspolning av vägar och yttlig erosion är även något som har beskrivits ha förekommit i utredning [5] inom planområdet och dess närhet under 2014.

Planhandlingar

Resultatet från den geotekniska/bergtekniska utredningen [3] samt dagvatten- och skyfallsutredning ([4] och [5]) har inarbetats i planen men behöver kompletteras.

Om det krävs åtgärder utanför plangränsen och kommunen inte har för avsikt att utvidga planområdet måste det tydligt framgå av planbeskrivning hur åtgärdernas genomförande ska säkerställas.

För att erosionsskydd och dagvattenhanteringsåtgärder i form av dammar, diken, vallar, trummor, mm ska fungera över tid krävs kontinuerlig skötsel och underhåll. Kommunen behöver i planbeskrivningen tydliggöra vem som har ansvar för skötsel och underhåll.

Plankartan indikerar att stora utfyllnader ska utföras i den nordvästra delen av planområdet (ca 5 m, avläst på plankarta). Stabiliteten för utfyllnader och eventuellt permanenta slänter i utfyllnadernas kanter bör utredas och beskrivas i underlagen. Generellt saknas beskrivning om utformning av utfyllnader på jordlager och permanenta schaktslänter i jord vilket behöver utredas och beskrivas i underlagen innan planen kan antas. Geotekniska stabilitetsutredningar ska utföras enligt IEG Rapport 4:2010 alternativt IEG Rapport 6:2008 och SGI:s Vägledning 8 (se beskrivning ovan).

STATENS
GEOTEKNISKA
INSTITUT

4(4)

Yttrande

Datum	Diarienummer
2025-01-30	4.3.1-2412-1771

Sammanfattning

Sammanfattningsvis ser SGI att det kvarstår oklarheter som behöver förtydligas i det fortsatta planarbetet. Krävs det åtgärder eller restriktioner ska dessa säkerställas i planen.

Beslut i detta ärende har fattats av enhetschefen Maria Kristensson, efter föredragning av geoteknikern Mattias Andersson. I handläggningen av ärendet har även ingenjörsgéolog Irene Geuken deltagit.

Beslutet har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

STATENS GEOTEKNISKA INSTITUT

Maria Kristensson

Mattias Andersson

Kommunens kommentar:

Den marktekniska undersökningen har kompletterats med ytterligare borrhövar i lösa jordar samt en bergkartering och riskanalys. I utredningen ingår befintliga bergsslänter öster om Stenstavägen. Underhålls- och kontrollplaner förutsätts ta fram i samband med genomförande.

Planbeskrivning har till granskningsskedet kompletterats gällande vem som har ansvar för utfyllnader, vallar och anlagda slänter.

Lantmäteriet

2025-02-11

LM2024/073736-0002

Kristinehamns kommun
kommunen@kristinehamn.se

YTTRANDE I ÄRENDE LM2024/073736

DATUM:	2025-01-08	ERT ÄRENDE:	KS/2022-22
KOMMUN:	KRISTINEHAMN	LÄN:	VÄRMLANDS LÄN
SKEDE:	SAMRÅD		

Detaljplan Stensta syd

Vid genomgång av planförslagets handlingar (daterade 2024-11-22) har följande noterats:

För plangenomförandet viktiga frågor där planen behöver förbättras
(Här redovisas synpunkter om sådana frågor som Lantmäteriet särskilt ska bevaka och sådant som vi uppfattar som nödvändiga att åtgärda för genomförandet av planen).

BESTÄMMELSE SOM "BEGRÄNSAS AV ANVÄNDNINGSGRÄNS" GÖR ATT DET ÄR FLERA HÖJDER SOM SKA GÄLLA INOM HELA ANVÄNDNINGSGRÄNSOMRÅDET

Lantmäteriet konstaterar att planbestämmelsen "Markens höjd över angivet nollplan" med beteckningar av typen "+0.0" ska "Begränsas av användningsgräns". Denna typ av avgränsning skulle i och för sig kunna fungera, men endast om det ska vara samma höjd inom hela användningsområdet. I planen finns mer än en höjd utsatt inom samma användningsområde. Därmed är det inte möjligt att veta vilken av dessa höjder som ska gälla inom användningsområdet. Ni kan använda er av nuvarande redovisning i kartan där plustecknet anger den punkt där marknivån regleras. Kombinationen med "begränsas av användningsgräns" fungerar dock inte, se BFS 2020:6.

INLÖSEN AV ALLMÄN PLATS MED KOMMUNALT HUVUDMANNASKAP

Lantmäteriet har inte hittat något mer än en väldigt översiktlig beskrivning av den rätt (enligt 6 kap. 13 § PBL) respektive skyldighet på fastighetsägarans begäran (enligt 14 kap. 14 § PBL) som kommunen har att lösa in de allmänna platserna med kommunalt huvudmannaskap utan stöd av överenskommelse. Det är viktigt att det finns en utförlig beskrivning av vilka rättigheter och skyldigheter som detaljplanen medför avseende inlösen av allmän plats, så att fastighetens ägare är införstådd med vilka konsekvenser planen medför.

FASTIGHETSKONSEKVENSBESKRIVNINGEN ÄR BRISTFÄLLIG

Det är viktigt att alla som berörs av en detaljplan kan förstå planens konsekvenser för den egna

2025-02-11

LM2024/073736-0002

fastigheten/servitutshavaren/gemensamhetsanläggningen/ledningsrätten. "Av planbeskrivningen ska de konsekvenser som ett genomförande av detaljplanen medför för bland annat sakägare, andra berörda och miljön framgå. Med detta menas att det för i princip varje enskild fastighet bör redovisas vad detaljplanen innebär med avseende på bland annat huvudmannaskap, allmänhetens tillträde, kommande fastighetsbildning, utförande och deltagande i gemensamhetsanläggningar. (Utdrag ur proposition 2009/10:170 s. 435)" I det aktuella planförslaget finns vissa översiktliga beskrivningar men plangenomförandet och dess konsekvenser behöver beskrivas på ett samlat sätt där respektive fastighetsägare/rättighetshavare kan förstå vad som detaljplanens genomförande innebär för den aktuella fastigheten. Beskrivningen bör innehålla ett utkast till redogörelse av juridiska och ekonomiska konsekvenser, även på fastighetsnivå.

I planbeskrivningen anges att befintliga rättigheter för ström, VA, tele och opto inte behöver flyttas som en konsekvens av genomförandet; samtidigt står det att påverkade ledningsrätter ska omprövas i samband med fastighetsreglering. Vad menas med detta? Vilka ledningsrätter påverkas? Om en rättighetshavare påverkas av detaljplanen ska det tydligt framgå hur denna påverkas och varför. Det står inget vidare nämnt om hur servitut aktur 1781K-21/1996.1 avseende väg till förmån för Kristinehamn Strand 1:64 påverkas. Att kommunen är ägare till förmån – respektive last-fastigheterna har ingen betydelse; de konsekvenser genomförandet får på rättigheten ska redovisas i planbeskrivningen.

Gällande Stensta 1:24 så anges det i planbeskrivningen att delar av fastigheten ska lösas in. Stensta 1:24 tar idag utfart över det område som avses att lösas in för allmän plats SKYDD. Hur ska fastigheten ordna utfarten efter genomförandet? Enskilda utfarter över allmän plats är normalt sett inte tillåtet.

Delar av planen som bör förbättras

REDOVISNING AV UTFARTSFÖRBUD

Vad gäller redovisningen av utfartsförbud i kartan så anger Boverket i sina allmänna råd BFS 2020:6 under avsnitt "7.14 Stängsel, utfart och annan utgång" att bestämmelsen kan betecknas med fyllda eller ofyllda cirklar över användningsgräns. Lantmäteriet bedömer att det vore en rimlig lösning att tillämpa det allmänna rådet i detta fall. Bland planbestämmelserna redovisas att utfartsförbudet "avgränsas av användningsgräns"; vad menas med detta? Utfartsförbudet är ensamt en avgränsning som gäller där avgränsningslinjen redovisas.

KOMBINATION ENSKILD + ALLMÄN KVARTERSMARK

Det förekommer i planen en kombination av så kallad allmän kvartersmark (kvartersmark för annat än enskilt bebyggande) och enskild kvartersmark inom planområdet. Användningen Tekniska anläggningar betraktas i de flesta fall som allmän kvartersmark och till sådan mark hör inlösenregler. Enligt 6 kap. 13 § PBL har kommunen rätt att lösa sådan mark som ska användas för annat än enskilt bebyggande, om användningen för det avsedda ändamålet inte kan anses säkerställd. Markägaren kan även begära att kommunen löser in sådan mark enligt 14 kap. 14 § PBL.

2025-02-11

IM2024/073736-0002

Att kombinera allmän och enskild kvartersmark kan leda till problem, exempelvis kan det bli så att ingen byggnad för det allmänna ändamålet byggs och utan enbart för det enskilda. Inlösenrätten för det allmänna ändamålet finns då fortfarande kvar. I denna situation kan både fastighetsägaren och kommunen begära att kommunen ska lösa in området för det allmänna ändamålet trots att området är utbyggt för det enskilda ändamålet.

Lantmäteriet rekommenderar att kommunen så långt som möjligt skiljer enskild och allmän kvartersmark åt. Ett förslag är att specificera var den allmänna respektive den enskilda användningen gäller så att de hålls åtskilda, till exempel genom att införa 3D-redovisning i plankartan ifall den allmänna kvartersmarken och den enskilda ska gälla för olika plan.

Ytterligare en konsekvens av att planlägga hela användningsområdet som Teknisk anläggning är att en ledningshavare har rätt att bilda ledningsrätt inom tänkt byggrätt för Drivmedel/Kontor/Verksamheter. Ledningsrätten skulle kunna störa en lämplig byggnation av området. Lantmäteriet rekommenderar därför att man avgränsar ändamålet Teknisk anläggning till det område där ändamålet behövs.

Om förhållanden är sådana att kommunen ändå vill gå vidare med förslaget med kombination av enskild och allmän kvartersmark och gör bedömningen att eventuella problem eller risker med detta är små eller inga, så bör denna bedömning redovisas och motiveras i planbeskrivningen.

GRUNDKARTA

- I grundkartan saknas redovisning av rättigheter och dess beteckningar. Det är viktigt att detta redovisas för att göra det lätt för den som är berörd av planen att hitta respektive fastighet på plankartan och förstå konsekvenserna för berörda fastigheter
- Teckenförklaring till grundkartan saknas.
- Angivelse om aktualitetsdatum för fastighetsredovisningen respektive för övriga detaljer i grundkartan saknas.
- Aktualitetsdatum för fastighetsredovisningen respektive för övriga detaljer i grundkartan är något föråldrad. Det är viktigt att grundkartan är aktuell i varje steg av planprocessen för att det ska vara lätt att överblicka de förutsättningar som finns för planläggningen.
- Angivelse om koordinatsystem i plan respektive höjd saknas.
- Angivelse av koordinaterna i plan saknas i den grundkarta som ligger som bakgrund till plankartan. Det krävs minst två koordinatkryss i öst-västlig riktning och två i nord-sydlig riktning för att med säkerhet kunna georeferera den juridiskt gällande plankartan. Koordinatkryssen behöver finnas på någon av de kartor som sparas när planen får laga kraft och det är enklast vid en framtida georeferering om dessa syns på dokumentet plankarta.
- Angivelse av koordinaterna i plan saknas i den grundkarta som ligger som bakgrund till plankartan. Det krävs minst två koordinatkryss i öst-västlig riktning och två i nord-sydlig riktning för att med säkerhet kunna georeferera den juridiskt gällande plankartan. Koordinatkryssen behöver finnas på någon av de kartor som sparas när planen får laga kraft. Lantmäteriet noterar att koordinatkryssen finns med på den separata handlingen Grundkarta. Om de aktuella uppgifterna endast finns med i

Samrådsredogörelse Stensta syd

2025-02-11	LM2024/073736-0002	<p>LANTMÄTERIET</p> <p>denna handling blir det viktigt att den kommer att arkiveras när planen får laga kraft. Normalt sett blir det dock enklast vid en framtida georeferering om koordinatkryss och koordinater syns på dokumentet plankarta.</p> <ul style="list-style-type: none">• Delar av grundkartan är alldeles för framhävande och redovisas i med samma nyans som plankartan. Detta gäller dels vägkantlinjer, block och enhetsnummer, traktamn, och höjdangivelser. Övriga tecken redovisas i en dovre mindre framträdande nyans, vilket ökar tydligheten och gör det enklare att hålla isär plankartan och grundkartan. <p>BESTÄMMELSE SOM "BEGRÄNSAS AV ANVÄNDNINGSGRÄNS" GÄLLER INOM OMRÅDE SOM ÄVEN BEGRÄNSAS AV PLANOMRÅDESGRÄNS</p> <p>Det finns flera egenskapsbestämmelser som ska "begränsas av användningsgräns". Generellt kan konstateras att det inte följer principerna i gränshierarkin som anges i Boverkets allmänna råd BFS 2020:6.</p> <p>I detta fall gäller planbestämmelsen inom ett användningsområde som till viss del avgränsas med planområdesgräns. För en ovan läsare av detaljplaner kan det, med tanke på skrivningen, vara otydligt vad som gäller när det finns andra gränser än användningsgränser som begränsar ytan där bestämmelsen gäller. Lantmäteriet rekommenderar att kommunen tillämpar gränshierarkin enligt det allmänna rådet.</p> <p>För Lantmäteriet <i>Emil Sandelin</i> Emil Sandelin</p> <p><u>Kopia till:</u> varmland@lansstyrelsen.se</p> <p><small>Läs hur Lantmäteriet hanterar dina personuppgifter på vår webbplats www.lantmateriet.se/personuppgifter Du kan alltid kontakta oss genom www.lantmateriet.se/kontakt</small></p>
------------	--------------------	--

Kommunens kommentarer: Plankartan har till granskningsskedet reviderats efter Lantmäteriets kommentarer kring redovisning av grundkarta och reglering med planbestämmelser. Användningen E har avgränsats och specificerats i plankartan.

Beskrivning av fastighetskonsekvenser har utvecklats och förtydligats. Planbeskrivningen och genomförandebeskrivningen har till granskningsskedet reviderats och förtydligats.

Planbeskrivningen förtydligas gällande infart till Stensta 1:24 som säkerställs från norr.

Trafikverket

Trafikverket har mottagit ovan rubricerat ärende för yttrande. Syftet med detaljplanen är att möjliggöra byggnation av verksamheter med inriktning på logistik och lager, att säkerställa möjligheten till ett skyfallsstråk för skydd av känslig infrastruktur och bostäder samt att bevara naturvärden inom området. Detaljplanen ska säkerställa ett hänsynstagande till landskapsbilden.

Infrastruktur

Ärendet berör E18 för vilken Trafikverket är väghållare. E18 utgör riksintresse enligt 3 kap. 8 § miljöbalken, ingår i funktionellt prioriterat vägnät (FPV) och är utpekad transportled för farligt gods.

E18 har hastighetsbegränsningen 100 km/h och hade år 2023 en årsdygnsmedeltrafik (ÅDT) på cirka 14 300 fordon/dygn varav cirka 1700 tunga fordon. Vägen har bärighetsklass BK 4.

Synpunkter och upplysningar Plankarta

Trafikverket noterar att plangränsen ligger i vägkant, vilket innebär att vägområdet för E18 ligger inom planbestämmelsen SKYDD. Trafikverket anser att hela vägområdet ska lämnas utanför detaljplanen och att kommunen behöver justera detaljplanegränsen i enlighet med detta.

Kommunens kommentar: Plankartan har till granskningsskedet reviderats efter Trafikverkets synpunkt.

Trafikutredning

I inledningen till dokumentet ”*Bilaga 2 Bortvalda gatutformningsalternativ*” nämns att de trafiksäkerhetsbrister som finns i trafikplatsen redan idag, inte nödvändigtvis ska lösas av de anpassningar/förslag som arbetas fram i trafikutredningen. Trafikverket anser att denna information, tillsammans med en förklaring/motivering till varför befintliga brister inte hanteras, bör finnas med i trafikutredningen. Vad gäller korsningspunkten i södra delen av trafikplatsen bör följande fråga beaktas; finns det information om så kallad spökkörning, det vill säga att trafik som ska på påfartsrampen kör in på avfartsrampen istället och kör i fel riktning på avfartsrampen? Detta är en trafiksäkerhetsrisk som behöver hanteras i och med de ökade trafikmängder som detaljplanen ger upphov till.

I kapitel 3.3 framgår att kvalificerade antaganden har gjorts. Vilka antaganden är det? Fråga på mail.

För att kunna verifiera den bedömning som presenteras i kapitel 3.4.2 bör resultatet redovisas likt Figur 15 och 16. Fråga på mail.

Kapitel 4.5.1: Hur påverkas kapacitetsberäkningar, belastningsgrad, utformning etcetera av den fjärde anslutningen direkt från logistikområdet? I Figur 25 blir högersväng från denna anslutning till påfartsrampen mycket snäv. Klarar 34,5 m-fordon denna sväng? Inte aktuellt

Trafikverket vill uppmärksamma kommunen på att VGU har skrivits om och anpassats till andra infrastruktur-regelverk som ges ut av Trafikverket. Detta innebär att från och med 1 januari 2025 är det dokumenten TRVINFRA-00396 och TRV 2024:148 som är gällande. Mer information och länkar till dokumenten finns på Trafikverkets hemsida: <https://bransch.trafikverket.se/for-dig-i->

Samrådsredogörelse Stensta syd

branschen/vag/Utformning-av-vagar-och-gator/vagar-och-gators-utformning-vgu/. Utformning etcetera måste förhålla sig till Transportstyrelsens byggregler TSFS 2021:122.

Kommunens kommentar: Planbeskrivningen och trafikutredningen har till granskningsskedet kompletterats med en motivering till varför befintliga brister i Mariebergsmotet inte hanteras fullt ut i detaljplanen.

Planbeskrivningen och trafikutredningen har till granskningsskedet kompletterats med en riskbedömning och åtgärdsförslag kopplat till så kallad spökkörning i Mariebergsmotet.

Trafikutredningen har till granskningsskedet kompletteras med underlag för kapacitetsberäkningar enligt Trafikverkets synpunkter.

Möjligheten till in/utfart till kvarter 5 från cirkulationsplatsen vid Mariebergsmotet är struket ur planförslaget då det inte är möjligt med hänsyn till skyfalls- och dagvattenhantering.

Trafikanalys

I trafikanalysen beskrivs att framtagandet av antalet anställda har baserats på erfarenhetsvärden för personaltäthet i liknande verksamheter. Trafikverket anser att det behöver förtydligas vilka erfarenhetsvärden eller typ av verksamheter som används för att räkna fram antalet anställda. Det behöver även tydliggöras om erfarenhetsvärden för alstring av lastbilsresor bygger på Swecos erfarenheter eller underlag från exploatör.

I Tabell 2 behöver det förtydligas och motiveras hur många bilresor/anställd som används för att räkna ut antal personbilsresor (ÅMVD) för varje exploatering och etapp. Av texten ”*Bedömning av alstring för personresor utgår från anställdas resor till och från arbetet, dvs. två resor per vardagsdygn. Därutöver antas att det tillkomma en besöksresa/övrigtresa per anställd och vardagsdygn.*” kan tolkning göras att 3 bilresor/anställd används som alstring för samtliga exploateringar. Vid kontrollräkning av antal personbilsresor/antal anställda stämmer dock inte detta, se röda siffror i bilden nedan.

Tabell 2. Antal resor som görs redovisade under ett vardagsdygn (ÅMVD).

	BTA (kvm)	Antal anställda	Antal personbilsresor (ÅMVD)	Antal lastbilsresor (ÅMVD)
Etapp 1				
Större logistikkepp	16 900	40	80	2 100
Tillverkningsindustri	9 100	50	100	2 60
Etapp 2				
Större logistikkepp	21 000	50	100	2 130
Mindre logistiklösningar	9 000	30	60	2 50
Etapp 3				
Mindre logistiklösningar	24 850	80	180	2,25 150
Service	10 650	110	230	2,09 60
Etapp 4				
Mindre logistiklösningar	5 300	20	40	2 30
Tillverkningsindustri	21 200	110	230	2,09 130
Etapp 5				
Mindre logistiklösningar	5 950	20	40	2 40
Service	2 550	30	50	1,67 20
SUMMA	126 500	540	1 110	2,06 770

I kapitel 3.2 behöver det framgå hur många procent av dygnstrafiken som maxtimerna utgör. Slutligen anser Trafikverket att Tabell 1 från Trafikutredningen bör läggas in även i Trafikanalysen för att ge en tydligare översikt av scenarierna. Fråga på mail.

Samrådsredogörelse Stensta syd

Kommunens kommentar: Trafikanalysen har till granskningsskedet reviderats och kompletteras enligt Trafikverkets synpunkter.

Dagvatten och skyfall

I planhandlingarna konstateras att föreslagen exploatering kommer att förvärra den översvämningsproblematik som redan idag finns i området. I fortsatt planarbete behöver kommunen presentera åtgärder och lösningar på hur dagvatten och skyfallsvatten ska hanteras för att minimera dess påverkan på E18 och Mariebergsmotet.

Kommunens kommentar: En reviderad skyfallsutredning och dagvattenutredning har gjorts parallellt med VA-utredning. Utredningarna visar att ett genomförande av detaljplanen inte medför negativa konsekvenser för E18. Genomförs planerade åtgärder minskar risken för skador på E18 jämfört med nuläget. Kommunen har haft dialog med Trafikverket under framtagande av utredningarna och redovisat resultatet efterhand.

Avtal

Exploatering som kräver åtgärder eller kan komma att påverka Trafikverkets väg- eller järnvägsnät behöver säkerställas genom avtal mellan kommun och Trafikverket. Avtal behövs för att reglera finansiering och planprocess (åtgärdsval, formell planläggning enligt väg- eller järnvägslagen) samt genomförande, drift, underhåll och ägande. Ett sådant avtal behöver vara tecknat innan detaljplanen antas. Avtalet ska reglera ansvarsåtagande gällande åtgärder som krävs på statlig infrastruktur till följd av detaljplanens genomförande.

Kommunens kommentar: Genomförandebeskrivning har till granskningsskedet kompletteras med en utförligare beskrivning av framtida avtalstecknande mellan kommunen och Trafikverket.

Region Värmland

1 (1)

2025-02-05

Diarienummer: KTN/240227

Ert diarienummer: Ks/2022:22

Handläggare: Mattias Landin

Remissyttrande angående detaljplan Stensta Syd, Kristinehamns kommun

Övergripande

Kristinehamn kommun har tagit fram en plan för nytt logistikområde norr om E18. Utifrån ett regionalt perspektiv har inte region Värmland några synpunkter på den inriktning som anges i förslaget.

Påverkan

I förslaget anges att kommunens ambition är att underlätta för hållbart resande till och från området, både vad gäller cykel och kollektivtrafik. I sak är det något som Region Värmland ser positivt på och som stämmer med våra ambitioner.

Området har idag ingen kollektivtrafik. Närmaste linje med kollektivtrafiken ligger söder om E18. Linje 500 går även till viss del förbi området i ena riktningen. Sett till områdets placering i förhållande till befintligt linjenät är det svårt att lösa en trafikering utan betydande ändringar i linjesträckning eller kostnadsnivå för tätortstrafiken.

Planförslaget bedöms inte ha en betydande påverkan på det regionala utvecklingsuppdraget eller för sjukvården.

Viktiga aspekter för kollektivtrafik

För kollektivtrafiken är det viktigt med en gen och central sträckning där hållplatserna når ett stort upptagningsområde. Därutöver är det en fördel för kollektivtrafiken om nya områden förläggs i anslutning till befintligt linjenät.

Postadress
Region Värmland
Box 1022
651 14 Karlstad

Besöksadress
Region Värmland Kollektivtrafik
Lagergrens gata 7, Karlstad

Telefon (växel)
054-701 10 00
Telefax

Organisationsnummer
232100-0156

Kommunens kommentarer: Planförslaget möjliggör en bussförbindelse i enlighet med kommunens och regionens ambitioner. Områdets läge i förhållande till befintlig kollektivtrafik är längre än önskvärt men inom ett förhållandevis kort avstånd sett till kommunens förutsättningar.

Värmlands museum

Värmlands Museum har uppmärksammat på att det görs förslag på en ny detaljplan för området Stensta Syd i Kristinehamns kommun och lämnar här ett yttrande i samrådsskedet.

Norr om planområdet finns två registrerade lämningar i Skogsstyrelsens portal Skogens pärlor (ID:3405752 & ID:3405751). Utifrån beskrivningen av lämningarna kan dessa utgöra odlingsrösen som ingår i en fossil åker. Det kan därmed finnas fler idag okända odlingsrösen i relation till de som är registrerade i Skogens pärlor.

I planområdets närhet återfinns ett flertal lösfynd av stenåldersföremål registrerade i Kulturmiljöregistret (L2020:8735, L2020:8736, L2020:8743). Detta indikerar att det finns idag okända fornlämningar i form av förhistoriska boplatser i närområdet. Förhistoriska boplatser ligger vanligtvis på sandiga jordar i flacka avsatser eller mindre förhöjningar och i relation till vatten. I planområdet kan det därmed finnas idag okända fornlämningar i form av förhistoriska boplatser.

Intill planområdet finns Stensta by, en väl sammanhållen bebyggelse-och kulturmiljö med villor uppförda under 1920–30-talet, villor med branta, tegelklädda sadeltak och faluröd träpanel. Området med bostäder byggdes för anställda vid Mariebergs mentalsjukhus, Stensta by ingick i sjukhusområdet ägor. Byggnader inom verksamhetsområdet för logistik och lager föreslås få ha en högsta nockhöjd på 35 meter, som ska räknas ut utifrån markens medelnivå och en nyttjandegrad om 60 % av fastighetsarean inom användningsområdet.

Verksamhetsområdets påverkan på Stensta by är svår att uppskatta endast utifrån beskrivningen av högsta nockhöjd och utnyttjandegrad. Det bör därför tas fram även en visualisering som visar de höga och stora byggnadsvolymerna som föreslås i förhållande till Stensta by. Bebyggelseområdet är idag omgivet av skogbevuxen mark.

Vänliga hälsningar
Jenny Brantestad
Värmlands museum
Byggnadsantikvarie
+ 46 (0)54-701 19 31

Kommunens kommentarer: Planbeskrivningen har till granskningsskedet kompletterats med förtydliganden kring hur eventuella fornlämningar i planområdet ska hanteras om de upptäcks i samband med genomförandet. Kommunens bedömning är att en antikvarisk förundersökning är motiverad i planskedet.

Planbeskrivningen har till granskningsskedet kompletterats med en visualisering för att visa den nya bebyggelsens påverkan på Stensta by.

Bergslagens räddningstjänst

Bergslagens Räddningstjänst

Datum: 2025-01-22
Handläggare: Marko Heikkinen
BRT diarienummer: 2024-001070-305
Ankomstdatum BRT: 2024-12-12
Er referens: KS/2022:22

Kommunledningsförvaltningen
1. Planeringsavdelningen
681 84 Kristinehamn

Remissvar angående- Förslag till detaljplan för Stensta Syd, Kristinehamn.

Bergslagens Räddningstjänst har inget att erinra sig om i ärendet för detaljplan- Stensta Syd i Kristinehamn.

Bergslagens Räddningstjänst

Marko Heikkinen
Brandinspektör

Denna handling är bekräftad digitalt och saknar därför namnunderskrift

Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen

Kristinehamns
kommun

Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen

Lisa Bäckström, 0550-88568

annlouise.backstrom@kristinehamn.se

SKRIVELSE

Datum

2025-02-06

Dnr

ALL.2024.1302

Sida

1 (3)

Samrådsyttrande över förslag till förslag till detaljplan, Stensta Syd

Ärendet

Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen fick 2024-12-12 meddelande om samråd för Stensta Syd

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra byggnation av verksamheter med inriktning på logistik och lager, att säkerställa möjligheten till ett skyfallsstråk för skydd av känslig infrastruktur och bostäder samt att bevara naturvärden inom området. Detaljplanen ska säkerställa ett hänsynstagande till landskapsbilden.

Förvaltningens yttrande

Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen har följande synpunkter:

- Bullentredning bör utföras då den gamla är gjord 2007 och det har blivit mer trafik på E 18. Området mot Strand är drabbat och risk för studs mot det området med stora byggnader inom planområdet.
- Bestämmelsen f1 som säger att 30 % av fasader mot E18 ska utformas med variation i färg, material eller struktur är bra, men % ska tas bort för det blir svårt då många företag har egna färger på sina byggnader.
- På sida 22 i planbeskrivningen under rubriken vattenverksamhet saknas hänvisning till kapitel. Miljöbalken 2 § 11 kapitlet bör det vara.
- På sida 22 under markberedning. Om föroreningar upptäcks eller misstänks ska anläggningsarbeten avbrytas och miljö- och hälsoskyddsförvaltningen kontaktas för bedömning. Byt ut miljö- och hälsoskyddsförvaltningen till miljö- och hälsoskyddsavdelningen.
- Det bör säkerställas att detaljplanen inte bidrar till ytterligare bullerstörningar på omgivning med tanke på att det redan förekommit störningar för bostadsområdet Strand. En bullentredning som föreslås är viktig för att utreda detta. I händelse för om bergtäkt blir aktuellt behöver bullerstörningar utredas vidare för att även inkludera eventuella störningar från bergtäkt och planera för skyddsåtgärder.

Handlingen upprättad av Lisa Bäckström, 2025-02-06, ALL.2024.1302

KRISTINEHAMNS KOMMUN

Postadress
5 B. Miljö- och hälsoskydd
681 84 Kristinehamn

E-post
miljo@kristinehamn.se

Besöksadress
Uroxen
Kungsgatan 30

Telefon
0550-880 00 vx

Fax
0550-382 52

Bankgiro
110-0213

Organisationsnr
212000-1868

Samrådsredogörelse Stensta syd

	Kristinehamns kommun	SKRIVELSE	Sida 2 (3)
Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen	Datum 2025-02-06	Dnr ALL.2024.1302	
<ul style="list-style-type: none">• Under stycket Buller på sida 38 bör det tydliggöras mer kring bergtäkt och vad "området" innebär när det står att buller bedöms främst genereras från trafiken till och från verksamhetsetableringen samt eventuellt om området kommer användas för bergtäkt. Då bergtäkt är ett en större verksamhet som kräver miljötillstånd och innebär ett stort ingrepp i naturen samt bidrar till bullerstörningar, känns det viktigt att förtydliga vad Bergtäkt i området innebär i det här sammanhanget för detaljplanen Stensta syd där det nämns i stycket om buller.• Under stycket Miljökvalitetsnormer kan det under Luft läggas till när mätningar, som hänvisas till som miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen genomfört, gjordes. Nu står det tidigare mätningar, det kan tydliggöras när tidigare är.			
Lisa Bäckström Byggschef	Kristoffer Hellqvist Miljöinspektör		

2025-02-06, ALL.2024.1302

Samhällsplaneringsavdelningens kommentarer: Planbeskrivning och plankarta har till granskningsskedet reviderats enligt Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningens synpunkter.

En bullerutredning enligt bullermodellen NORD2000 för vägtrafik har tagits fram till granskningsskedet. Resultatet visar att trafikbulleralstringen inte medför nivåer överstigande 55 dBA vid angränsande bostäder i Stensta by. Vid uppräknig av trafikalstringen till 3 gånger prognosen utsätts två bostadshus i strand för bullernivåer upp till 60dBA.

Kommunen har beskrivit en bergtäkt som ett tänkbart scenario för genomförande men inte som en förutsättning. Planförslaget medför sänkning av befintlig marknivå med upp till 10 meter, men ofta mindre. I bergtäkter eftersträvas vanligtvis pallhöjder på 15-20 meter höga vilket innebär att området kan vara mindre lämpligt för rationell täktverksamhet. Kommunen har därför tagit bort beskrivningar av täktverksamhet ur planförslaget.

Kulturnämnden

Kristinehamns
kommun

Protokoll
Sammanträdesdatum
2025-02-13

6(14)

Kulturnämnden

§ 4

Kn/2024:61

Samråd detaljplan Stenta Syd

Beslut

Kulturnämnden har inget att erinra mot framtagna samrådshandlingar för Stensta Syd.

Sammanfattning

Samhällsplaneringsavdelningen vid Kristinehamns kommun har tagit fram samrådshandlingar för Stenstad Syd.

Detaljplanen för Stensta Syd syftar till att möjliggöra etablering av verksamheter med inriktning på logistik och lager, att säkerställa möjligheten till ett skyfallsstråk för skydd av känslig infrastruktur och bebyggelse samt att bevara naturvärden inom området. Detaljplanen ska säkerställa hänsyn till landskapsbilden. Vid genomförandet av detaljplanen kommer en betydande del av planområdet att möjliggöra verksamhetsetableringar. Det kommer även bevaras en del naturmark inom området för skyfalls- och dagvattenhantering.

Beslutsunderlag

Kulturförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-01-17
Planbeskrivning 2024-11-15
Plankarta 2024-11-13
Dagvattenutredning 2024-11-11
Skyfallsutredning 2024-11-06
Trafikutredning 2024-09-12
Geoteknisk undersökning 2023-12-13
Naturvärdesinventering 2023-06-23
Undersökning av miljöeffekter 2023-02-24

Beslutet skickas till

Samhällsplaneringsavdelningen

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Comfact Signature Referensnummer: 190086SE

Tekniska förvaltningen

Markförvaltning

Det behöver klargöras hur mycket naturmark som blir kvar inom användningsområde NATUR efter anläggningsarbeten för ledningsinfrastruktur, dagvatten- och skyfallshantering. Det finns skyddsvärda träd i området som saknar skydd i plankartan. Inom kvarter 1 finns kulturlämningar i form av framförallt stenrosen som saknar skydd i plankartan.

Utifrån beskrivning om etappvis utbyggnad görs bedömningen att massbalans kan uppnås men etappvis beräkningar saknas. Kan detta medföra att samtliga etapper inom verksamhetsområdet avverkas i sin helhet i syfte att tillskapa ytor för masshantering och inte etappvis utefter exploateringstakt? Genomförandet behöver samordnas med skogsbruksplan och certifiering.

Samhällsplaneringsavdelningens kommentarer: Skötseln av naturmarken med nödvändiga hänsynstaganden regleras fortsatt i kommunens skogsbruksplan. Lämningar inom kvartersmark kommer inte att bevaras eller ges skyddsbestämmelser.

Beskriven etappindelning i planbeskrivningen är ett scenario utifrån nu kända förutsättningar. Avverkningstakt och mellanlagring av massor under genomförandet är inte utrett i detalj och påverkas i stor utsträckning av vilken typ av etableringar som är aktuella. Då kommunen är markägare för huvuddelen av planområdet har den stor rådighet över genomförandefrågorna och samverkan mellan planering, genomförande och förvaltning.

Skyfall, dagvatten och VA

Fördjupade utredningar och åtgärdsförslag behöver tas fram för att säkerställa att föreslagen exploatering inte löper risk för skada och att exploateringen inte medför ökad risk för skada på nedströms liggande områden. Placering av tekniska anläggningar eller förutsättningar för att VA försörja tomterna är inte utredd och behöver utredas innan planen ställs ut för granskning. Även kostnader för genomförande av vattenförsörjning avloppshantering och dagvatten behöver utredas för att få ett underlag för framtida påverkan för VA taxan eftersom planen ska tas in i verksamhetsområde för samtliga vattentjänster.

En genomförandetid på fem år är kort med avseende på den tid det tar att få fram infrastruktur i form av vatten och avloppsledningar. Kapacitet för dricksvatten finns inte att hämta i närheten utan att genomföra en omfattande ledningsdragning utanför planområdet. Hur och vart kapacitet ska hämtas bör utredas innan granskning av detaljplanen.

Förutsättningar finns för ledningar med självfall inom allmän plats för hela planområdet såsom beskrivs i planhandlingen. Det är därmed inte möjligt att idag förutse hur en kommande avstyckning kommer att ske och hur VA huvudmannen isåfall ska kunna försörja fastigheter som inte har tillgång till allmän plats i direkt anslutning till den nybildade fastigheten. Eftersom minsta tomtstorlek inte är reglerad i plankartan ger detta en osäker både kring utbyggnad av den allmänna VA anläggningen och påverkan på framtida kostnader. VA ledningarna som försörjer Stensta flyttas lämpligen vid en ny ledningsdragning in till planområdet och behöver inte fortsatt planstöd eller ledningsrätt efter det att planen är genomförd.

Samrådsredogörelse Stensta syd

Planhandlingen beskriver att dagvattenfördröjning motsvarande ett 10-årsregn ska anläggas på kvartersmark och att fastighetsägare/byggherre ansvarar för dimensionering och anläggande av dagvattenhantering. Men i dagvattenutredningen föreslås våta dammar, diken och reningsanläggningar som behöver vara kommunala samt föreslås i naturmark.

Dagvattenhantering på kvartersmark är ett krav som är svårt att ställa genom planbestämmelser utan regleras vanligtvis genom exploateringsavtal. Det som då är svårt att säkerställa är fortsatt drift av de avtalade anläggningarna och fortlevnad över tid. Det går inte att avtala bort VA-huvudmannens skyldigheter därav är det mer rättsligt säkert med medfinansiering av kommunala dagvattenanläggningar för att säkerställa de dimensioneringsförutsättningar som är lagstadgade enligt LAV. Hur dagvattenhanteringen bäst ska lösas samt vilka ytor som krävs inom naturmarken bör finnas framme innan granskning av detaljplanen.

Samhällsplaneringsavdelningens kommentarer: En reviderad skyfallsutredning och dagvattenutredning har gjorts parallellt med VA-utredning. Utredningarna visar att ett genomförande av detaljplanen inte medför negativa konsekvenser för E18. Genomförs planerade åtgärder minskar risken för skador på E18 jämfört med nuläget. Resultatet av utredningarna och Tekniska förvaltningens kommentarer har till granskningsskedet arbetats in i planhandlingarna med reviderad planbeskrivning och en högre detaljeringsgrad i plankartan.

Gata och trafik

Utrymmet för gator, gång- och cykelvägar och diken är väl tilltagna och medför driftkostnader för tekniska förvaltningen. Behovet av och syftet med dubbla gång- och cykelvägar inom planområdet bör beskrivas tydligare liksom dimensionering av mittremsor. Grönytorna är även de väl tilltagna utifrån ett driftperspektiv.

Plankartan behöver revideras för att rymma cirkulationsplatsen vid Mariebergsmotet. Plankartan kan förtydligas gällande utformning av gator, gång- och cykelvägar och diken, särskilt längs Stenstavägen.

Påverkan på framkomligheten på E18 vid kraftiga regn behöver beskrivas tydligare med avseende på vattendjup och tidsrymd.

Hur säkerställs transportmöjligheter från planområdet till hamnen?

Samhällsplaneringsavdelningens kommentarer: Bredden på gatuområdet har förutom körbanans bredd också påverkats av nivåskillnaderna och möjligheter till terrassering mellan respektive sida av vägen och kapacitet för fördröjning av dagvatten från kvartersmark i gatuområdet. Detaljplanen möjliggör för dubbelsidig gång- och cykelväg där kvarter planeras på båda sidor gatan – för en trafiksäker miljö för oskyddade trafikanter. Typ av etablering får i senare skede avgöra exakt vilka sträckor som har behov av dubbelsidig gång- och cykelväg.

Plankartan har till granskningsskedet bearbetats för en ökad tydlighet kring gators utformning med gång- och cykelvägar, diken, körbanor och cirkulationsplatser.

En reviderad skyfallsutredning och dagvattenutredning har gjorts parallellt med VA-utredning. Utredningarna visar att ett genomförande av detaljplanen inte medför negativa konsekvenser för E18. Genomförs planerade åtgärder minskar risken för skador på E18 jämfört med nuläget.

Samrådsredogörelse Stensta syd

Mariebergsmotets nya utformning och Karlstadstadvägens nuvarande utformning bedöms innebära en god framkomlighet för större fordon mellan Stensta och Kristinehamns hamn.

Avfall och renhållning

Vi anser att planen Stensta Syd ska möjliggöra en nyetablering av återvinningscentral för kommunalt avfall från hushållen. Riksdagen har slagit fast ett generationsmål och 16 miljö kvalitetsmål. Dessa är grunden för den svenska miljöpolitiken idag. På lokal nivå arbetar Kristinehamns kommun med Agenda 2030-målen som en grund i kommunens styrmodell. Kommunfullmäktige vill också genom beslutad avfallsplan lyfta avfallshanteringsens del i arbetet för en långsiktigt hållbar kommun. Avfallsplanens mål 3 är att utnyttja avfallet som resurs. Det bidrar såväl till kommunens strategiska mål som till nationella miljö kvalitetsmål och globala hållbarhetsmål. En av åtgärderna som lyfts fram är att arbeta för att öka tillgängligheten rörande all avfallshantering så att alla kan lämna sitt avfall sorterat utifrån sina förutsättningar.

Som strategiskt mål har kommunen bland annat målsättningen att vara en progressiv kraft i den gröna omställningen. Där slås fast att olika samhällsgrupper och olika geografiska områden påverkas olika av åtgärder och climateffekter, samt har olika förutsättningar att bidra i omställningen. För att vi ska lyckas med den gröna omställningen krävs det att den genomförs på ett sätt som uppfattas som rättvist. Det ska också vara lätt för invånare, företag, föreningar och besökare i kommunen att göra miljö- och klimatsmarta val. Ett av kommunfullmäktiges indikatorer är att öka andelen kommunalt avfall som samlats in för materialåtervinning.

Avfallshierarkin är den ledstjärna som vi ska arbeta efter och den finns idag inskriven i vår lagtext. Det innebär att förutom att förebygga att avfall uppkommer, ska vi i första hand helst återanvända eller i andra hand återvinna material för att skapa cirkulära flöden. För att lyckas med det behöver kommunen göra det lätt att göra rätt. Tillgänglighet och närhet är nyckelfaktorer för att öka återbruket och materialåtervinningen. Idag ligger Strandmossens återvinningscentral relativt långt bort från Kristinehamns centrum. Enbart cirka hälften av kommunens invånare har en återvinningscentral på ett avstånd om fem kilometer eller närmare. Det är angeläget att hitta en placering närmare våra invånare och också möjliggöra att välja andra transportmedel än bil för att minska kommunens totala klimatavtryck. Det är också en rättvisefråga att ha en jämlik service till alla invånare oavsett exempelvis samhällsgrupp. Närhet till återvinningscentral är en nämndindikator för Tekniska nämnden. Också med bakgrund av att i senaste undersökningen ”Kritik på Teknik” framgår att ungefär en tredjedel av tillfrågade invånare i kommunen anser att återvinningscentralen idag är svår att ta sig till utan bil och ligger för långt bort.

Vid detaljplanering ska hänsyn tas till markanspråk för bland annat återvinningsanläggningar som krävs för en väl fungerande avfallshantering och materialåtervinning. Vid övrig planering och lovgivning tas hänsyn till behovet och underlättas etablering av avfallshantering nära invånarna i alla delar av kommunen. Genom att nyttja den fysiska planeringen på ett lämpligt sätt kan kommunen styra hur hållbar avfallshantering utvecklas och ges utrymme inom nya eller reviderade områden vilket framgår av kommunens avfallsplan som är antagen av kommunfullmäktige som ett av flera styrdokument som ska beaktas i all planläggning.

Med denna bakgrund anser därmed tekniska nämnden att detaljplanen för Stensta Syd ska möjliggöra en nyetablering av återvinningscentral för kommunalt avfall från hushållen med större

Samrådsredogörelse Stensta syd

fokus på återbruk. Genom att etablera en ny återvinningscentral för hushållen bidrar vi till kommunens avfallsplan, strategiska mål, nationella miljökvalitetsmål och globala hållbarhetsmål. Genom en sådan lösning separeras hushållens avfall för återvinning till en lokalisering som är geografiskt närmare vilket bidrar till lägre miljöpåverkan från fordon och möjliggör ökat återbruk och återvinning genom förbättrad tillgänglighet. Planerad gång- och cykelbana möjliggör även en lägre miljöpåverkan och ger också ökad rättvisa i den gröna omställningen. Genom separerade trafikflöden kommer då bara yrkesmässig trafik släppas upp till nuvarande avfallsanläggning och masshantering. Det bidrar till säkrare trafiklösning och avlastar trafik från vägen upp till Strandmossens avfallsanläggning. En nyetablering av återvinningscentral för kommunalt avfall från hushållen ger också en större sammanlagd yta för kommunens återvinningsverksamhet vilket behövs för att möta framtida miljökrav.

För att åstadkomma förutsättningar för detta behöver exempelvis plankarta och planbeskrivning anpassas därefter. I samrådshandlingen, sid 16, med texten "...ej störande verksamheter..." behöver texten justeras/tydliggöras så att även etablering av återvinningscentral möjliggörs. En målpunkt för cykel bör vara den yta där en återvinningscentral kan etableras och att cykelväg dit är en prioriterad gång- och cykelväg.

Samhällsplaneringsavdelningens kommentarer: Reglering av kvartersmarken i samrådsförslaget bedöms möjliggöra en återvinningscentral. En återvinningscentral som Tekniska förvaltningen beskriver omfattas oftast av anmälningsplik (C-nivå) eller tillståndsplikt (B-nivå) enligt miljöbalken vilket kan innebära begränsningar för bullernivåer och lukt som medför en omgivningspåverkan. Med hänsyn till kommunens kostnader för genomförande av detaljplanen bör externa aktörer prioriteras för etablering framför kommunens egna verksamheter.

Tekniska nämndens arbetsutskott

Kristinehamns
kommun

Protokoll

Sammanträdesdatum
2025-03-05

5(11)

Tekniska nämndens arbetsutskott

§ 9

Tn/2024:279

Samråd detaljplan Stensta syd

Beslut

Tekniska nämnden beslutar anta tekniska förvaltningens yttrande som sitt eget.

Arbetsutskottet fattar beslutet på delegation enligt punkt 10.2.1 i tekniska nämndens delegationsordning.

Sammanfattning

Samhällsplaneringsavdelningen vid Kristinehamns kommun har upprättat ett förslag till ny detaljplan för området benämnt Stensta syd. Syftet med detaljplanen är att möjliggöra byggnation av verksamheter med inriktning på logistik och lager, att säkerställa möjligheten till ett skyfallsstråk för skydd av känslig infrastruktur och bostäder samt att bevara naturvärden inom området.

Tekniska förvaltningen har i separat skrivelse yttrat synpunkter. I detta yttrande ligger vikt på att förvaltningen ser stort behov av att ta fram en VA-utredning, vidare utredning av konsekvenser från dagvatten och skyfall, frågetecken kring planens gatustruktur, massbalans samt kostnadsutredningar.

Beslutsunderlag

Tekniska förvaltningens tjänsteskrivelse 2025-02-21

Tekniska förvaltningens samrådsyttrande 2022-02-21

Plankarta

Planbeskrivning

Ritningar

Skyfallsutredning

Trafikutredning

Trafikanalys

Dagvattenutredning

Geoteknisk undersökning

Markteknisk undersökning

Naturvärdesinventering

Miljöundersökning

Bortvalda gatutformningsalternativ

Beslut om samråd

Beslutet skickas till

Samhällsplaneringsavdelningen

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Comfact Signature Referensnummer: 196733SE

Samrådsredogörelse Stensta syd

Kristinehamns energi

Vid genomförande av Detaljplan Stensta Syd så kommer utvecklingen av vår mottagarstation i Stensta begränsas då det hindrar en dragning av kraftledning norrut till den ledning som passerar Kristinehamn.

Detta kommer begränsa Kristinehamns möjlighet att tillgodose elkraft till kommande etableringar.

Samverkan med nätägare Ellevio bör genomföras för att gemensamt enas om en teknisk lösning.

Samhällsplaneringsavdelningens kommentarer: Kommunen har under tiden mellan samråd och granskning haft en tät dialog med Kristinehamns energi och Ellevio gällande eventuell utbyggnad av befintlig mottagarstation och nya luftledningar. Från dialogen dras slutsatsen att en ny luftledning norrut genom planområdet inte är eftersträvaransvärd för någon av parterna. Planförslaget lämnas därmed oförändrat med avseende på utbyggnadsmöjligheter för mottagarstation och luftledning.

Vattenfall Eldistribution

Vattenfall Eldistribution AB har ingen elnätanläggning inom område för aktuell detaljplan eller inom dess direkta närområde och har därmed inget att erinra i rubricerat ärende.

Kristinehamn Kommun

Dnr: KS/2022:22

Samrådsyttrande – detaljplan för Stensta syd, Kristinehamns kommun

Ellevio AB har mottagit underlag för ärendet och har följande synpunkter.

Ellevio äger en fastighet inom området Stensta 1:24 som framgår av handlingarna. Inom fastigheten finns en fördelningsstation som ägs av Kristinehamns energi. Till fördelningsstationen går Ellevios regionnätskraftledning på 40 kV.

Kristinehamns energi har inkommit med en förfrågan om större effektuttag. För att detta ska vara möjligt behöver Ellevio utreda ny teknisk lösning för att möjliggöra detta. En av dessa lösningar kan vara att bygga ut nätet med ytterligare en till två 130 kV kraftledningar till Stensta samt eventuellt spänningshöja den befintliga 40 kV ledningen vilket i så fall skulle påverka detaljplanens utformning.

Kristinehamns Energi har under slutet på januari månad inkommit med nästa steg i ansökan om anslutning till nätet. Detta innebär att Ellevio kan påbörja utredningen om olika ledningsalternativ.

Detaljplanen beskriver övergripande att Ellevio utreder utbyggnaden av 400 kV nätet och att Stensta är utpekad som en möjlig placering för denna utbyggnad samt att det finns planstöd inom kvartersmarken för att upprätta en ny fördelningsstation. Skrivningen om 400 kV är felaktig och bör ändras, detta avser 130 kV. I planbeskrivningen hänvisar man även till Fortums huvudnät, där ska det stå Ellevio, ex s.5 och s.47.

Detaljplanen i dess nuvarande utformning, innan ett ledningsalternativ är valt kan innebära fördyrande åtgärder för Kristinehamns Energi vid utbyggnaden av nätet.

I och med att ledningssträckningen inte är klar så försvårar det också möjligheten att ta hänsyn till de kommande ledningarna i pågående planläggning.

Ellevio anser att det vore att föredra att kommunen inväntar alternativa ledningsalternativ innan planen går vidare för granskning.

Ska ledningarna byggas ut inom området är det flera aspekter som Ellevio behöver utreda. Bland annat att marken är lämplig för byggnation, höga elektromagnetiska fält i förhållande till bostäder och annan bebyggelse för stadigvarande vistelse samt riskerna kopplat till steg- och beröringsspänningar inom 500 meter från våra ledningar. Dessa aspekter kan även vara viktiga att nämna i planbeskrivningen. Exempelvis att samråd ska ske med Ellevio inom 500 meter från 130 kV ledningarna

samt att närhet till 130 kV ledningar kan kräva att särskilda åtgärder vidtas vid anslutning till lokalnätet i området med hänsyn till risker kopplat till steg- och beröringsspänning. Lagstiftningen inom elsäkerhetsområdet återfinns i elsäkerhetslagen, elsäkerhetsförordningen och Elsäkerhetsverkets föreskrifter. Lagstiftningen reglerar bland annat minsta avstånd mellan kraftledningar och byggnader, upplag med mera.

En ledningsrätt för två 130 kV ledningar uppgår till ca 60 meter i bredd. Ska ledningarna ha möjlighet att gå genom planområdet behöver yta för detta säkras. Om ledningarna istället ska gå utanför planområdet riskerar man fördyrande ledningsdragning då sträckan blir längre och åtgärderna blir mer kostsamma. En kostnad som i detta fall hamnar hos Kristinehamns Energi.

Vid en utbyggnad av en ny fördelningsstation är det framförallt den norra och västra delen av fastigheten som kommer att nyttjas. Innan Ellevio kan ta ställning till om markförvärv eller byte av fastighet kan vara aktuellt för någon del av vår fastighet behöver vidare dialog föras mellan Ellevio, kommunen och Kristinehamns Energi.

I planförslaget föreslås att del av Ellevios fastighet ska nyttjas för SKYDD genom skyfallsstråk och att ett avskärmade dike ska uppföras. Skyddets ytbehov behöver diskuteras vidare mellan Ellevio och kommunen. Dikets placering innebär att arbete kommer att göras under befintlig ledning.

För arbete som ska genomföras under ledningarna krävs att samtlig personal som ska arbeta inom 10 meter horisontellt från ledningarnas närmsta del ska ha erforderlig ESA-utbildning.

Inom 10 meter från stolpar eller stag får inte schaktning ske.

Genomförandet av detaljplanen kan innebära sprängning i närheten av vår ledning. Arbeten som kräver sprängning eller på annat sätt alstrar vibrationer måste i god tid samrådats med Ellevio för att genomföras på ett sätt som inte riskerar att påverka Ellevios anläggning.

Åtgärder i Ellevios befintliga anläggningar utförs efter beställning till Ellevio samt bekostas av beställare.

Ellevio föreslår att Kristinehamns kommun kontakter Ellevio för vidare dialog efter samrådet om ledningssträckning samt om eventuellt markförvärv. Kontakt tas via samhallsbyggnad@ellevio.se

Kommunens kommentar: Kommunen har under tiden mellan samråd och granskning tagit initiativ till och fört en tät dialog med Kristinehamns energi och Ellevio gällande eventuell utbyggnad av befintlig mottagarstation och nya luftledningar. Från dialogen dras slutsatsen att en ny luftledning norrut genom planområdet inte är eftersträvensvärd för någon av parterna. Planförslaget lämnas därmed oförändrat med avseende på utbyggnadsmöjligheter för mottagarstation och luftledning.

Scanova

2024-12-12

Scanova (Telia Company) AB har tagit del av förslag till detaljplan, och låter framföra följande:

Yttrande

Scanova har markförlagda teleanläggningar inom detaljplaneområdet

Scanova önskar att så långt som möjligt behålla befintliga teleanläggningar i nuvarande läge för att undvika olägenheter och kostnader som uppkommer i samband med flyttning.

Scanova önskar i ett tidigt skede medverka i planarbetet när detaljplanarbete påbörjas och kallas till samrådsmöten för det aktuella området för att kunna samordna nya ledningar.

Tvingas Scanova vidta undanflyttningsåtgärder eller skydda telekablar för att möjliggöra exploatering förutsätter Scanova att den part som initierar åtgärden även bekostar den.

Om så önskas kan ledningarna skickas digitalt i dwg-format för att infogas på plankartan. Kontakta ledningskollen.se

Kabelanvisning beställs via ledningskollen.se

För ledningssamordning kontakta telia-natforvaltning@teliacompany.com

Med vänliga hälsningar,

Robin Hjärt

Nationell nätförvaltare

telia-natforvaltning@teliacompany.com

Läs mer om oss och vårt arbete på [Telia som nätägare](https://telia.com/natagare)

[Telia Company AB](https://telia.com), Stockholm 556103-4249

Kommunens kommentar: Planförslaget ur framtaget utifrån att inga ledningar ska behöva flyttas.

Global Connect

Hej,

Information från GlobalConnect gällande samråd , Detaljplan för Stensta Syd , Kristinehamns kommun

GlobalConnect har befintlig kanalisering med innehållande fiberkablar som ser ut att beröras.

Jag vill gärna få en kallelse när det kommer ett samordningsmöte för att få ta del av mer information om arbetet samt tidsplan.

Med vänlig hälsning

Susanne Roussakoff
Fiber project manager

Mobil: +46 73 121 11 86
Växel: +46 75 100 00 00

[GlobalConnect.se](https://www.globalconnect.se)

Kommunens kommentar: Planförslaget ur framtaget utifrån att inga ledningar ska behöva flyttas.

KRISTINEHAMNS KOMMUN
Samhällsplaneringsavdelningen
kommunen@kristinehamn.se
thea.falkeling@kristinehamn.se

Diarienummer
Ks/2022:22

Datum
2025-02-12

Samrådsyttrande gällande detaljplan för Stensta syd, Kristinehamns kommun, Värmlands län

Samhällsplaneringsavdelningen vid Kristinehamns kommun har upprättat ett förslag till ny detaljplan för Stensta syd. Syftet med detaljplanen är att utreda möjligheten till byggnation av verksamheter med inriktning mot lager och logistik i Stensta. Detaljplanen syftar även till att säkerställa möjligheten till ett skyfallsstråk för skydd av känslig infrastruktur och bostäder samt att bevara naturvärden inom området. Kommunens bedömning är att detaljplanens genomförande inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

BirdLife Sverige och dess regionalförening Wermlands Ornitologiska Förening anser, till skillnad från kommunen, att den av kommunen redovisade naturvärdesinventeringen indikerar att detaljplanens genomförande medför betydande miljöpåverkan. Inventeringens konstateranden om förekomst av biotoper med påtagliga naturvärden samt observationer av bland annat tre rödlistade fågelarter (spillkråka, grönsångare och grönfink) påvisar att detaljplanens genomförande sannolikt medför att artskyddsförordningens förbudsregler aktualiseras. Mark- och miljööverdomstolen (MÖD) har i ett flertal avgöranden upphävt detaljplaner som inte tagit hänsyn till exempelvis mindre hackspett (se målen P 10706-21, P 14048-22 samt P 1715-23).

Yrkande

Föreningarna yrkar att Kristinehamns kommun, innan beslut om att eventuellt anta detaljplanen, utreder förekomster av prioriterade fågelarter inom detaljplaneområdet. Kommunen bör därvid rådgöra med Länsstyrelsen i Värmlands län, som utövar tillsynsansvar för artskyddsförordningen, i fråga om detaljplanens genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Utredningskrav och rättspraxis

Enligt EU-domstolens avgörande *Skydda skogen* (de förenade målen C-473/19 och C-474/19) och Mark- och miljööverdomstolens praxis ska:

- skyddade arter och deras livsmiljöer identifieras
- konsekvenserna av den planerade verksamheten bedömas utifrån artspecifika analyser
- det uteslutas att detaljplanens genomförande orsakar störning, skada eller förstörelse av dessa arter.

Det har på senare tid i rättspraxis allt tydligare klargjorts att det vid beslut som innebär exploatering av natur måste finnas vederhäftiga underlag som uppfyller kunskapskravet i 2 kap. 2 § miljöbalken om allmänna hänsynsregler: "Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet." Detta följs av försiktighetsprincipen i 2 kap. 3 § miljöbalken: "Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsåtgärder i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön." MÖD har både slagit fast att kunskapskravet måste uppfyllas till en tillfredsställande nivå och att försiktighetsprincipen ska tillämpas frikostigt gentemot naturvärden, särskilt i fall där den exakta påverkan på naturvärden är osäker.

Spillkråka, grönsångare och grönfink omfattas av EU:s fågeldirektiv (2009/147/EG), där det uttryckligen står att direktivet gäller för fåglar samt för deras ägg, bon och livsmiljöer (artikel 1). Det framgår också av fågeldirektivet (artikel 13) att de åtgärder som vidtas inte får leda till en försämring av den nuvarande situationen beträffande bevarandet av de fågelarter som avses i artikel 1 samt att hänsyn ska tas till bland annat arter som är känsliga för vissa förändringar i livsmiljön (artikel 4). Fågeldirektivet är styrande för svensk rättspraxis, liksom för ansvariga myndigheters ärendehantering och beslutsfattande.

Mark- och miljööverdomstolen har meddelat flera avgöranden gällande hur fåglar ska hanteras vid exploateringsärenden. Av såväl mål M 3276-20 (den 12 juli 2021) som mål M 13672-19 (den 29 september 2021) framgår tydligt att myndigheter är skyldiga att basera sina beslut på vederhäftiga kunskapsunderlag och att dispens från artskyddsförordningen måste sökas i den mån som kontinuerlig ekologisk funktionalitet (KEF) riskerar att gå förlorad. Negativ påverkan på områdets ekologiska funktion för rödlistade fågelarter står i strid med artskyddsförordningen och det lagstiftade skydd som EU-domstolen fastställt i *Skydda skogen* (den 4 mars 2021). Artskyddsförordningen införlivar fågeldirektivet i svensk miljölagstiftning och tolkningen ska således ytterst ske utifrån EU-domstolens praxis. I *Skydda skogen* poängterades att stor vikt ska läggas på vilken skada som den planerade verksamheten utgör för den aktuella livsmiljön och för kontinuerlig ekologisk funktion för berörda arter. KEF ska upprätthållas inom ett enskilt område, även om risk för försämrade bevarandestatus saknas ur ett större (regionalt/nationellt) perspektiv. Detta är också fastslaget bland annat genom Mark- och miljööverdomstolens dom i mål M 3276-20.

Enligt Mark- och miljööverdomstolens avgörande i mål P 10706-21 (den 20 december 2022) måste utredningen för en detaljplan utesluta risken för otillåten störning av skyddade arter. MÖD upphävde detaljplanen med hänvisning till att Stockholms stad inte i tillräcklig omfattning hade utrett den mindre hackspettens status och överlevnadsmöjligheter. På mycket liknande sätt upphävdes en detaljplan i Härryda kommun i mål P 1715-23 (den 11 juli 2024). Dessa domar påpekar att den otillåtna störning som kommer av föreliggande detaljplan kräver dispens från artskyddsförordningen.

P 1715-23: "Domstolen noterar därtill att planen, utöver den naturmark som sparats i planområdets nordvästra del, inte säkerställer några andra av de i artskyddsutredningen föreslagna åtgärderna för att minimera påverkan på arterna. Vidare är det genom utredningen inte klarlagt i vilken omfattning det behövs och finns förutsättningar att meddela eventuella dispenser från förbuden i artskyddsförordningen (jfr 14 § artskyddsförordningen)... Mark- och miljööverdomstolen bedömer, med utgångspunkt i den enligt detaljplanen medgivna markanvändningen samt vad som genom utredningen framkommit om naturvärdena och skyddade arter inom eller i anslutning till området, att förhållandena är sådana att ett genomförande av planen kan antas medföra betydande miljökonsekvenser i form av påverkan på skyddade arter."

P 10706-21: "Det finns i och för sig inte något formellt krav på att eventuellt behövliga dispenser ska ha inhämtats innan beslut om detaljplan fattas. Om frågan om skyddade arter tas upp först sedan övriga prövningar slutförts finns det dock en risk att någon verklig prövning av förutsättningarna för undantag från skyddet inte kommer till stånd (se rättsfallet RÅ 2005 ref. 44). Regelsystemet måste anses förutsätta att den information som krävs i dessa avseenden ska finnas tillgänglig i ett ärende om detaljplan, genom en miljökonsekvensbeskrivning eller, om det är tillräckligt, genom utredning i enklare form. Ett bristfälligt beslutsunderlag kan vara skäl för att ett beslut att anta en detaljplan inte kan godtas (se bl.a. rättsfallet MÖD 2014:4)."

Länsstyrelsen kan meddela dispens från 4 § artskyddsförordningen endast om:

1. det inte finns någon annan lämplig lösning,

2. dispensen inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde, och
3. dispensen behövs
- c) av hänsyn till allmän hälsa och säkerhet eller av andra tvingande skäl som har ett allt överskuggande allmänintresse.

Slutsatser

Rödlistade fågelarter förekommer inom detaljplaneområdet för Stensta syd, där också biotoper med påtagliga naturvärden har dokumenterats, bland annat en våtmark och gammal tallskog. Det måste utredas om exploatering av dessa miljöer riskerar att aktualisera miljöbalkens förbudsregler eller om exploateringen kan tillåtas och bedömas utgöra den mest lämpliga markanvändningen för området. Kommunen bör därvid samråda med länsstyrelsen om möjligheterna att området i stället är bättre lämpat för att bidra till bevarande av natur och grön infrastruktur samt eventuellt ingå i den restaureringsplan som svenska myndigheter har att ta fram.

Daniel Bengtsson, Fågelskyddsansvarig
BirdLife Sverige
070 515 45 33, daniel.bengtsson@birdlife.se

Maarten Hillenaar, Ordförande
Wermlands Ornitologiska Förening
maarten.hillenaar@slurf.se

Kommunens kommentar:

En artskyddsutredning gällande fågelarter som omfattas av artskydd har utförts. Den samlade bedömningen är att åtgärden inte medför någon sådan påverkan på arternas fortplantnings- eller viloområden att den kontinuerliga ekologiska funktionen (KEF) bryts. Åtgärden bedöms inte heller medföra en sådan försämring av tillgången på lämpliga livsmiljöer att arternas utbredning eller populationsnivå påverkas på ett betydande sätt. Analysen visar att ett fåtal individer kan påverkas på individnivå och för att ytterligare minska risken för påverkan på enskilda individer föreslås begränsningar av under vilken period avverkning får genomföras.

Synpunkter från privatpersoner

Rätt till information, tid för yttrande och handlägningsfrågor

Flera remissvar kritiserar informationsgivningen och samrådsperiodens längd. Många boende anför att de först fått kännedom mycket sent, att dokumentationen var svår att hitta och att samrådet lades i en ogynnsam period (vintern/helger) vilket försvårar möjligheten att kontrollera naturvärden. Ett antal sakägare kräver förlängd remisstid, kompletterande samråd under vår/höst då biologiska observationer kan genomföras, samt svar på om några mark- eller skogsåtgärder redan är genomförda i förväg (oro för redan pågående avverkning eller markarbeten utan korrekt meddelande). En generell kritik riktas mot att de närmast berörda inte upplever sig tillräckligt involverade i projektet. Det efterfrågas enklare och mer lättillgänglig information om planens

Samrådsredogörelse Stensta syd

innehåll och konsekvenser, även till personer som inte formellt är sakägare men som påverkas av förändringarna. Flera anser att kommunen bör redovisa projektets olika delar, genomförande och konsekvenser på ett tydligare sätt så att boende och allmänhet kan förstå vad som planeras.

Kommunens kommentar: Kommunens planering är reglerad enligt Plan- och bygglagen där krav ställs på formella samråd med myndigheter och allmänheten. Kommunens översiktsplan från 2021 som anger utveckling av verksamhetsmark har varit på samråd och granskning där bland annat privatpersoner och företag har möjlighet att lämna synpunkter. Framtagandet av denna detaljplan rymmer också samråd och en kommande granskning där bland annat privatpersoner och företag har möjlighet att lämna synpunkter.

Fastighetsvärde, ersättning och social påverkan

Många inlägg tar upp risken för allvarlig värdeminskning på fastigheter i Stensta på grund av industrietableringen. Ett flertal fastighetsägare kräver att kommunen redovisar hur man avser att kompensera ekonomiska förluster eller om kommunen är beredd att lösa in fastigheter till tidigare marknadsvärde. Förutom ren ekonomisk skada beskriver de boende också en förväntad försämring av livskvalitet, sömn, trygghet och bygemenskap – sociala värden som man menar svårt kan kompenseras enbart ekonomiskt.

Kommunens kommentar: Påverkan på fastighetsvärden till följd av angränsande exploateringar är svårt att bedöma. Kommunen har inte för avsikt att ersätta fastighetsägare utanför planområdet ekonomiskt.

Huspriserna på en ort bestäms till allra största delen av den allmänna utvecklingen på orten. Utvecklas orten positivt genom nya verksamheter, vilka genererar nya och fler arbetstillfällen stiger prisnivån på bostadsfastigheter generellt oavsett läget. Vid detaljplanering påverkas alltid omkringliggande fastigheter och även dess värde kan påverkas vilket kallas plannytta alternativt planskada. Utgångspunkten i lagen är att en planskada får tålas och att en plannytta tillfaller fastighetsägaren. Kommunen bedömer att nyttan av att möjliggöra för ny verksamhet och fler arbetstillfällen överstiger risken för eventuell värdeminskning på fastigheter i närområdet.

Buller och vibrationer

Bullerrisk är en central och återkommande invändning. Boende hänvisar till tidigare bullerutredningar (bl.a. i samband med en tidigare föreslagen endurobana) som visat att motorljud och tunga transporter skulle överskrida riktvärden om verksamhet ligger nära byn. Flera påpekar att nuvarande bullernivåer från trafik redan är höga och att avverkningar vid E18 ökat vägbrus. Synpunkterna framhåller också att planens utredningar underskattar bullret: man anser att normen att bara bedöma avstånd inte räcker eftersom dalgångsläge förstärker ljud, samt att buller kan komma även från fläktar, ventilationsanläggningar och verksamheters drift. Det efterfrågas nya mätningar i byn (aktuella bullernivåer) och fullständig redovisning av natt- och helgbuller – det är oklart vilka tider verksamhet kan pågå. Vibrationer från tung trafik och eventuella sprängningar lyfts också som risk för byggnaders stabilitet och boendes hälsa. Boende

Samrådsredogörelse Stensta syd

lyfter dessutom att en utdragen byggnation i etapper under 5–10 år kommer att innebära en mycket lång period av störande byggbuller.

Kommunens kommentar: Till granskningsskedet har en bullerutredning utförts med syfte att klarlägga påverkan på ljudnivåerna i området. Utredning omfattar det trafikbuller som alstras från befintlig trafik samt det trafikbuller och verksamhetsbuller som alstras som en följd av planens genomförande. Ljudmätningar används generellt inte då de inte gör någon skillnad på skadligt buller och annat ljud från exempelvis vindbrus, röster, fordon eller musik i mätutrustningens närhet.

Verksamheterna får inte störa omgivningen nämnvärt med buller. Det krävs tillstånd för att driva miljöfarlig verksamhet i vilket bullernivåer inkluderas. För områden med användning Z – verksamheter, kan i regel C-verksamheter tillåtas vilka kräver anmälan till den lokala kommunala nämnden till skillnad från verksamheter med medelstor till stor påverkan som provas av Länsstyrelsen miljöprövningsdelegation eller Mark- och miljödomstolen. Industriverksamheter av sådan karaktär tillåts inte i detaljplanen.

Kommunens miljöförvaltning eller motsvarande nämnd ansvarar för tillsynen av att byggarbetsplatser inte orsakar oacceptabla ljudstörningar för omgivningen. Byggherren är skyldig att följa Naturvårdsverkets riktvärden (NFS 2004:15) för byggbuller och begränsa störande moment under kvällar och nätter.

Trafik, trafikflöden och trafiksäkerhet

Yttrandena uttrycker stark oro för en kraftig ökning av tung trafik på Stenstavägen och i anslutning till E18. De beräkningar som visar på stor procentuell ökning av trafikflödet på Stenstavägen väcker stark oro för framkomlighet och köbildning. Den föreslagna trafiklösningen med rondeller i kurvor och avfarter kritiserar för dålig sikt, halkrisk och korta sträckor, i synnerhet vid anslutningarna till E18, varför en ny på- och avfart längre västerut föreslås undersökas. Ökningar i trafikvolym på Stenstavägen och särskilt rusningstimmar framhålls (uppgifter som flera boende menar är felaktigt redovisade eller underskattade i Trafikutredningen). Även risken för olyckor på E18 lyfts då sträckan mellan Solbackemotet och Mariebergsmotet har korta påfarter och smala 2+1-sträckor.

Det efterfrågas en säker och sammanhängande gång- och cykelväg till Stensta by. Den befintliga gång- och cykelförbindelsen beskrivs som bristfällig och i praktiken endast markerad i marken. En ordentlig gång- och cykelväg anses särskilt viktig med hänsyn till den ökade mängden tung trafik och behovet av säkra skol-, fritids- och vardagsresor.

Vidare saknas ordentliga och separerade gång- och cykelvägar upp till byn vilket utgör en direkt säkerhetsrisk för boende och barn, samtidigt som det råder osäkerhet kring hur byggtrafik ska hanteras på de trånga vägarna innan vägombyggnaderna är färdiga.

Kommunens kommentar: En trafikutredning har tagits fram med åtgärder som ska säkerställa trafiksäkra lösningar. Gång- och cykelvägen till Stensta by bevaras och nuvarande korsning byggs om till en cirkulationsplats vilket bidrar till lägre hastigheter. Norr om cirkulationsplatser planeras en uträtning av befintlig kurva för bättre sikt och ökad trafiksäkerhet.

Samrådsredogörelse Stensta syd

En gång- och cykelväg avskild med kantsten finns längs Stenstavägen fram till nuvarande förgrening mot Stensta by. En gång- och cykelväg är markerad med linjemålning ca 200 meter längs kommunens gata fram till Stensta by. Denna vägsträcka kommer inte påverkas av trafik från verksamhetsområdet och någon försämrad trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter bedöms inte uppstå.

Som del av trafikutredningen har större förändringar kring Mariebergsmotet utretts och kostnadsberäknats. Avvägningen i planarbetet har varit att genomföra en mindre ombyggnation och att anpassa planförslaget för att möjliggöra en stor nybyggnation av trafikplatsen. Samhällsekonomi, ansvarsfördelning mellan kommunen och Trafikverket, kapacitetsanalys för köbildning och förändringar i trafiksäkerhet har legat till grund för avvägningen.

Naturvärden

En mycket tydlig och omfattande invändning rör naturvärden. Flera sakägare ifrågasätter naturvärdesinventeringens omfattning och riktighet (konsultens fältbesök bedöms otillräckliga: endast två dagar under 2023) och menar att flera biotoper och arter inte identifierats korrekt. Krav ställs på att en mer omfattande inventering utförs. Boende vittnar om förekomst av fridlysta groddjur såsom vanlig groda och vanlig padda, kräldjur, rovdjur, fladdermöss samt flera hotade och rödlistade fågelarter som spillkråka, grönfink, morkulla och tjäder.

Boende rapporterar förekomst av våtmarker, källor och rinnande vatten inom planområdet som inte markerats på kartor, samt flera känsliga habitat och nyckelbiotoper (t.ex. lövsumpskog, gamla träd och död ved). Riktat särskilt uppmärksamhet mot groddjur (alla groddjur är fridlysta enligt artskyddsförordningen) och andra arter som antingen är rödlistade eller lokaltypiska — exempelvis spillkråka, morkulla, tjäder, gröngöling, olika ugglor och en rik artrikedom av däggdjur, kräldjur, insekter, mossor och lummer. Storskaliga ingrepp i dessa miljöer och våtmarker riskerar att utarma ekosystemen och samtidigt öka spridningen av invasiva växtarter som blomsterlupin och kanadensiskt gullris.

Boende påpekar också att området används flitigt för rekreation (promenader, löpning, hundaktiviteter, bär- och svampplockning, orientering) och borde betraktas som rekreationsskog. Flera menar att planens antagna påståenden ("inga särskilt känsliga områden") är felaktiga och att exploatering hotar att utarma eller utplåna våtmarker, källor och nyckelbiotoper.

En artskyddsutredning gällande fågelarter som omfattas av artskydd har utförts. Den samlade bedömningen är att åtgärden inte medför någon sådan påverkan på arternas fortplantnings- eller viloområden att den kontinuerliga ekologiska funktionen (KEF) bryts. Åtgärden bedöms inte heller medföra en sådan försämring av tillgången på lämpliga livsmiljöer att arternas utbredning eller populationsnivå påverkas på ett betydande sätt. Analysen visar att ett fåtal individer kan påverkas på individnivå och för att ytterligare minska risken för påverkan på enskilda individer föreslås begränsningar av under vilken period avverkning får genomföras.

Kommunens kommentar:

Planbeskrivningen har kompletterats till granskningsskedet med förtydliganden gällande nuvarande rekreativvärden och konsekvenserna på dessa.

Samrådsredogörelse Stensta syd

Planförslaget medför ingen torrläggning eller avvattning av befintliga våtmarker, dessa utgör tvärtom en del av hanteringen av dagvatten och skyfall. Planbeskrivningen har kompletterats till granskningsskedet gällande befintliga våtmarker, yligt grundvatten och andra vattenförekomster inom planområdet.

Översvämningsrisk, dagvatten och klimatförändringar

Relaterat till natur- och hydrologifrågor uttrycker flera oro för ökad översvämningsrisk om skog och mark tas bort och ersätts av hårdgjorda ytor. Boende med lång lokal erfarenhet framhåller att området har historik av översvämningar och att planens beräkningar inte tar tillräcklig hänsyn till extremregn och klimatförändringars osäkerheter. De beräkningar och klimataktorer som använts i planunderlaget anses otillräckliga för att möta framtida extrema skyfall.

Man efterfrågar detaljerade skyfallscenarier, analyser av trummor, dammar och vattenvallar samt konsekvensbedömningar för närliggande bebyggelse och vägar. Oro uttrycks också för att dike- och trumbyggen kan leda till att bäckar torkar ut eller ändrar karaktär, vilket i sin tur kan leda till ökad risk för grundvattenföroreningar och skogsbränder.

Önskemål om omkoppling av vattenflöden/ledning av avrinningsflöden västerut som kompensation vid exploatering nämns även som åtgärd för att minska påverkan på byn.

Kommunens kommentar: Skyfalls- och dagvattenutredningarna har vidareutvecklats och föreslagna åtgärder visar på en förbättrad situation med lägre flöden och risk för översvämningar nedström planområdet jämfört med nuläget. Beräkningarna utgår från vedertagna metoder och inkluderar hela avrinningsområdet och befintliga anläggningar som vägtrummor. Beräkningarna har en god marginal då de utgår från att marken är mättad med vatten och därmed inte har någon fördröjningskapacitet. Planbeskrivningen har till granskningsskedet reviderats utifrån de vidareutvecklade utredningarna.

Planförslaget innehåller ingen avvattning av befintliga våtmarker, tvärtom används de för magasinering och fördröjning vid höga flöden.

Översvämningsrisken i Stensta by påverkas inte negativt av planförslaget då avrinningsvägarna som leder in i byn inte passerar genom planområdet. I skyfallsutredningen har flera åtgärder för att minska risken för översvämningar av Stensta by utretts och dimensionerats. Kommunen avser att genomföra dessa åtgärder separat från genomförandet av detaljplanen.

Kulturmiljö och fornlämningar

Flera skribenter påtalar förekomst av kulturhistoriska lämningar inom planområdet, bland annat kallmurade gårdesgårdar och bäckpartier från tidig Mariebergstid, och framhåller att dessa omfattas av biotopskydd. Det finns också en oro att området kan vara arkeologiskt intressant i vidare mening (kopplingar till fornborgar och historiska bosättningar) och att inga systematiska arkeologiska undersökningar genomförts. Många efterfrågar tydliga skyddsåtgärder för kulturmiljön och att kulturvärdena värnas i planens utformning.

Området är inte utpekad i kommunens översiktsplan, i kommunens översiktsplan har man valt att arbeta in delar av kulturresursprogrammet. Dock hänvisar man till att i prövning av bygglov ska

Samrådsredogörelse Stensta syd

kulturrensursprogrammet utgöra ett styrdokument för kommunens kulturmiljö. Förslagsställare påtalar kommunens tidigare uttalanden om att Stensta by är ”värd att bevara” och menar att höga industribyggnader nära byn skulle skada den kulturhistoriska karaktären.

Kommunens kommentar: Stenmurar och rösen i eller i anslutning till jordbruksmark omfattas generellt av biotopskydd. Är de placerade på skogsmark omfattas de generellt inte av biotopskydd. Kommunens bedömning är att de aktuella murarna inte omfattas av biotopskyddet. Den mur som löper parallellt med fastighetsgränsen mellan Stensta 1:1 och 1:48 planläggs som naturmark och skadas därmed inte av exploateringen. Murar och rösen har sannolikt uppförts som en del av Kristinehamns Hospitals/Mariebergs mentalsjukhus verksamhet och är därmed intressanta ur ett historiskt perspektiv även om de inte tillkommit före 1850 och därmed räknas som fornlämning och omfattas av lagskydd. Det kan finnas okända fornlämningar i planområdet, planbeskrivningen har till granskningsskedet kompletterats med förtydliganden kring hur dessa ska hanteras.

I kommunens översiktsplan konstateras att kulturrensursprogrammet behöver uppdateras och för närvarande pågår arbete med ett nytt kulturmiljöprogram som ska utgöra ett aktualiserat kunskapsunderlag.

Lokalisering och omfattning

Flera synpunkter ifrågasätter om Stensta Syd är en lämplig plats för ett omfattande logistik- och verksamhetsområde. Stensta har redan påverkats av E18, tidigare avverkningar och planerna på Nobelbanan, och de boende anser att kommunen bör väga in en rättvisaspekt så att ytterligare stora projekt inte koncentreras till ett område som redan är utsatt. Det föreslås att området i stället lokaliseras längre från bostadsbebyggelsen, exempelvis öster om Finnfoam eller nordväst om den nu föreslagna platsen. Som alternativ nämns kommunägd mark vid Strand 1:46, vilket enligt synpunkterna skulle kunna minska påverkan på Stensta utan att någon ny mark behöver köpas. Det efterfrågas också en tydlig motivering om kommunen inte anser alternativa lokaliseringar möjliga.

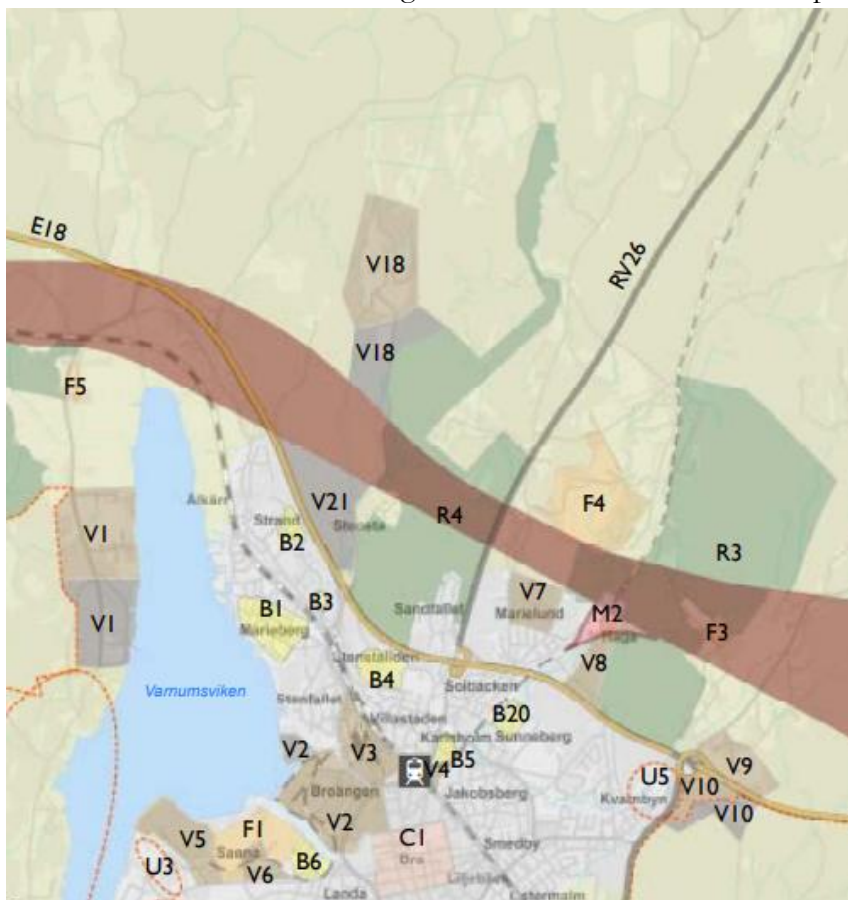
Planområdet uppfattas som kraftigt överdimensionerat i förhållande till Stensta och den omgivande bebyggelsen. Områdets storlek, omkring 48 hektar, och den omfattande exploateringen med byggnader, vägar, tekniska anläggningar och drivmedelsstationer beskrivs som ett mycket stort ingrepp i en liten bymiljö. Det ifrågasätts om kommunen kan motivera denna omfattning när det ännu inte är klarlagt hur stort etableringsbehovet är eller hur många aktörer som faktiskt vill etablera sig. Några yttranden föreslår att etableringsområdet minskas betydligt. Det uttrycks även oro för att en första etablering ska följas av ytterligare utbyggnad och att kommunen inte lämnar någon garanti för var gränsen för exploateringen går.

Kommunens kommentar: Detaljplanens avgränsning styrs i hög grad av järnvägsreservatet för Nobelbanan som finns med i kommunens översiktsplan. Det innebär att en alternativ lokalisering åt nordväst skulle ha stor negativ påverkan på möjligheterna till utbyggnad av järnvägsinfrastrukturen.

Enligt Kristinehamns kommuns översiktsplan är områden längs Stenstavägen mellan E18 och Strandmossen utpekade för verksamhetsmark och järnvägsändamål. Innan något kan byggas behöver detaljplaner och järnvägsplaner tas fram. I anslutning till Strandmossen har arbete med

Samrådsredogörelse Stensta syd

en detaljplan för verksamheter inletts. I översiktsplanen anges ett stort skogsområde mellan Sandfallet, öster om Stensta by och vidare till Flymossen som rekreationsskog. Det innebär att kommunen avser att bevara skogen och sköta den med ett fokus på rekreationsvärden.

Verksamheternas innehåll, aktörer och avstånd till bostäder

De boende anser att planunderlaget är för abstrakt eftersom det inte tydligt redovisar vilka företag, verksamheter eller industrier som kan komma att etableras. Det efterfrågas information om verksamheternas art, omfattning, driftstider, risker och eventuella utsläpp innan det går att bedöma om placeringen och avståndet till bostäderna är acceptabla. Särskilt nämns risken för verksamheter som kan medföra luftföroreningar, farliga ämnen, vibrationer eller andra störningar. Flera yttranden framhåller att industri- och verksamhetsmark som huvudregel bör skiljas från bostadsområden och att planförslaget därför strider mot grundläggande principer för god stads- och samhällsplanering.

Flera yttranden uttrycker oro för att den planerade exploateringen kan medföra föroreningar av mark, grundvatten, vattendrag och våtmarker. Risken kopplas framför allt till de verksamheter som kan etableras inom området, den ökade trafiken med tunga fordon samt de två planerade drivmedelsstationerna. Eftersom det ännu inte är klart vilka aktörer och verksamheter som ska bedrivas i området anser de boende att det är svårt att bedöma vilka utsläpp, kemikalier eller olycksrisker som kan uppkomma. Det efterfrågas därför en tydligare redovisning av verksamheternas innehåll och av vilka skyddsåtgärder som ska vidtas för att förhindra läckage och spridning av föroreningar.

Samrådsredogörelse Stensta syd

Det finns särskild oro för att föroreningar ska spridas till grundvattnet, vattenkällor, bäckar och andra vattensamlingar inom eller i närheten av planområdet. Schaktning, hårdgörande av mark och förändrade vattenflöden befaras kunna öka risken för att föroreningar transporteras vidare till känsliga vattenmiljöer. Hantering och lagring av drivmedel nämns som en särskild risk, eftersom ett läckage skulle kunna få långvariga konsekvenser för mark, grundvatten och biologisk mångfald.

Kommunens kommentar: Kristinehamns kommun arbetar med en höjd planberedskap för att vara attraktiv för företagsetableringar. Detaljplanen för Stensta syd utförs för att kommunen ska ha en så kallad planberedskap, det vill säga att det ska finnas planlagd mark tillgänglig för att möjliggöra ett snabbt genomförande. Det innebär att kommunen inte har tecknat avtal med aktörer som kan etablera sig i området. Därmed har flera företag, framförallt inom transport och logistik visat intresse för att etablera sig i området.

Detaljplanen medger verksamheter som exempelvis lager och logistik, verkstäder, service och mindre tillverkning. Verksamheterna får inte störa omgivningen nämnvärt med buller, lukt eller miljöfarligt avfall. Det krävs tillstånd för att driva miljöfarlig verksamhet. För områden med användning Z – verksamheter, kan i regel C-verksamheter tillåtas vilka kräver anmälan till den lokala kommunala nämnden till skillnad från verksamheter med medelstor till stor påverkan som prövas av Länsstyrelsen miljöprövningsdelegation eller Mark- och miljödomstolen. Industriverksamheter av sådan karaktär tillåts inte i detaljplanen.

Kommunen kommer att vara huvudman för dagvattenhantering. Vid eventuella utsläpp har kommunen därmed möjlighet att stänga av flöden och genomföra sanering innan utsläppen når omgivande områden och vattenförekomster.

Rekreation och friluftsliv

I flera av yttrandena beskrivs Stensta Syd som ett välanvänt naturområde med betydelse för vardagsrekreation och friluftsliv. Området används bland annat för promenader, löpning, cykling, rullskidor, orientering, hundträning, jakt, fågelskådning samt bär- och svampplockning. Det uppges finnas flera stigar och motionsstråk som inte redovisas tillräckligt i planunderlaget. En exploatering skulle enligt yttrandena innebära att ett viktigt rekreationsområde går förlorat och att möjligheten att uppleva natur nära bostäderna försämrats.

Många yttranden beskriver också en risk för att Stenstas lantliga och naturnära karaktär försvinner. Den befintliga miljön uppfattas som en viktig del av områdets identitet, trivsel och attraktivitet. Ett stort logistikområde med byggnader, vägar, belysning och hårdgjorda ytor bedöms medföra en kraftig förfulning och försämring av närmiljön. Det efterfrågas därför större hänsyn till landskapsbilden, rekreationsvärdena och de boendes behov av en god vardagsmiljö.

Kommunens kommentar: Kommunen delar bilden av att området är viktigt för rekreation och friluftsliv. I arbetet med kommunens översiktsplan, antagen 202, har avvägningar för markanvändning gjorts och skogsområdet öster om Stenstavägen pekats ut som rekreationsskog medan området väster om Stenstavägen pekats ut som verksamhetsmark.

Samrådsredogörelse Stensta syd

Som del av hantering av skyfall avsätts områden inom detaljplanen som naturmark och norr om planområdet kommer stora skogsområden att bevaras från exploatering för att möjliggöra fördröjning av skyfallsflöden. Planbeskrivningen har till granskningsskedet kompletterats med tydligare redogörelse för nuvarande rekreationsvärden och användning och konsekvenserna på bland annat stigsystemet.

Landskapsbild och bebyggelse

Flera synpunkter gäller att de byggnader som illustreras i planunderlaget inte passar in i Stenstas befintliga bebyggelse och kulturpräglade landsbygdsmiljö. Det efterfrågas bindande krav på att ny bebyggelse ska anpassas genom exempelvis materialval, färgsättning, takform och arkitektonisk utformning. Förslag som nämns är träfasader, sadel- eller mansardtak samt färger som harmonierar med den befintliga bebyggelsen, såsom falurött, gult eller vitt. Syftet är att minska kontrasten mellan verksamhetsområdet och Stenstas äldre, småskaliga bebyggelse.

Önskemål om att byggnadsvolymer hålls nere nära byn är tydligt: för områden som ligger högre än byns högsta byggnader föreslås maxnockhöjd 10–15 m istället för planens 35 m. Flera boende efterlyser visualiseringar av hur området kommer att uppfattas från Stensta (vyer från byn), inte bara vyer från E18, Kroksvik och Strand. Man pekar på att 35 m motsvarar ett 12-våningshus och att sådan skala kommer att förändra landskapsbilden, skugga och kvällssol för byns invånare.

De skogsridåer som ligger mellan Stensta och det planerade området uppfattas som avgörande för att begränsa den visuella och upplevelsemässiga påverkan. De boende vill ha långsiktiga och skriftliga garantier för att skogen bevaras och inte kalavverkas. Sparsam gallring kan accepteras, men inte åtgärder som gör att verksamhetsområdet blir fullt synligt från byn. Det föreslås även att breda träridåer ska bevaras eller anläggas längs Stenstavägen och mellan planområdet och Stensta. Några yttranden anger särskilda önskemål om skyddsavstånd och om att ytterligare skog ska sparas som gräns mot den planerade Nobelbanan.

Kommunens kommentar: Innan ny bebyggelse kan uppföras krävs bygglov. I bygglovsskedet ska en god helhetsverkan på den fysiska miljön säkerställas. I en detaljplan kan utformning styras med egenskapsbestämmelser som ligger till grund för bygglovsprövningen. I planarbetet har en avvägning gjorts mellan att reglera utformning i tidigt skede och att samtidigt ha en flexibilitet för anpassning till kommande verksamheters behov.

Granskningsförslaget har kompletterats med flera illustrationer och beskrivning av förslagets konsekvenser.

Planområdet utökas till att även omfatta skogsridåerna öster om Stenstavägen och planläggs som naturmark. Skötseln av naturmarken regleras i kommunen skogsbruksplan.

En järnvägsplan behöver upprättas för att Nobelbanan ska kunna genomföras. I det planarbetet ingår hänsynstaganden till exempelvis befintlig bebyggelse och skyddsåtgärder. Det innebär att skyddsavstånd mellan Stensta by och Nobelbanan inte hanteras i detaljplanarbetet för Stensta syd.

Ljuföroreningar och belysning

Samrådsredogörelse Stensta syd

Flera yttranden uttrycker oro för att verksamhetsområdet, lastbilar och nya vägar kommer att medföra betydande ljusstörningar. Ljusstörningar från fordon (helljus, arbetsljus) och ljusföroreningar från anläggningar och nattdrift anges som påtagliga problem som påverkar boende, djur och natthimlen. Strålkastare från tung trafik kan riktas mot bostäderna, särskilt under vinterhalvåret, och industriell belysning kan påverka både inomhusmiljö, natthimmel och landskapsbild. Det framhålls att ljusföroreningar kan störa människors sömn och dygnsrytm samt påverka nattaktiva djur, fåglar, fladdermöss, groddjur och insekter. Kommunen efterfrågas därför redovisa hur belysningen ska utformas och vilken påverkan fordonsljus och verksamhetsbelysning får från olika delar av planområdet.

Kommunens kommentar: I en detaljplan finns vissa möjligheter att styra utformning av belysning genom exempelvis höjd på belysningsstolpar och riktning och avskärmning av belysningen. Bygglov krävs om belysningen har en betydande påverkan på omgivningen. Plankartan kompletteras med en egenskapsbestämmelse om att belysning ska anordnas så att omgivande bostäder inte störs av bländning.

Längs gatunätet inom planområdet planeras det för belysning vilket innebär att risken för bländning från helljus på lastbilar bedöms som minimal.

Vibrationer, sprängning och markstabilitet

Utöver vibrationer från trafik och verksamhet finns oro för de sprängningar och omfattande markarbeten som kan krävas för att genomföra planen. De boende vill att kommunen redovisar var sprängningar kan behöva ske och genomför en riskanalys av konsekvenserna för markstabilitet, grundvatten och närliggande byggnader. Det efterfrågas även en bedömning av risken för sättningar, sprickbildning och andra skador på hus i Stensta.

Kommunens kommentar: I Miljöbalken 32. kap regleras ansvar vid sprängningsarbeten. Vid sprängningsarbeten utförs i regel besiktningar och mätningar på närliggande bebyggelse. Planbeskrivningen har till granskningsskedet kompletterats med en redogörelse för vilka områden som berörs av schaktarbeten. Den geotekniska markundersökningen har kompletterats med avseende på stabilitet och rasrisk för berg och block inom och i anslutning till planområdet.

Barn, äldre och husdjurs trygghet

Synpunkterna framhåller att Stenstas avskilda läge i dag ger goda förutsättningar för barn att leka och vistas i naturen samt för äldre och andra boende att röra sig tryggt i området. Ökad tung trafik, förändrade vägar och ett mer industriellt närområde bedöms försämra denna trygghet. Det uttrycks också oro för att katter och andra husdjur ska utsättas för större risker när trafikmängden ökar. Buller, luftföroreningar, ljus och förlusten av naturmiljöer befaras dessutom påverka barns hälsa, återhämtning, lek och möjlighet till naturupplevelser.

Kommunens kommentar: Naturmarken som exploateras medför att stadsnära skog försvinner. I kommunens översiktsplan, antagen 2021, pekas skogsområdet öster om Stenstavägen ut som rekreationsskog. Tillgången till tätortsnära naturområden säkerställs därmed, även om ytorna minskar till följd av ett genomförande av detaljplanen. Skogen ska skötas ur ett rekreationsperspektiv vilket regleras i kommunens skogsbruksplan.

Samrådsredogörelse Stensta syd

Trafiksäkerhetsaspekter ingår i trafikutredningen och planförslaget. En ökad trafikmängd innebär en ökad risk för olyckor. Utformningen av gång- och cykelvägnätet inom planområdet tar hänsyn till detta ibland annat korsningspunkter.

Som del av hantering av skyfall avsätts områden inom detaljplanen som naturmark och norr om planområdet kommer stora skogsområden att bevaras från exploatering för att möjliggöra fördröjning av skyfallsflöden. Planbeskrivningen har till granskningsskedet kompletterats med tydligare redogörelse för nuvarande rekreativvärden och användning och konsekvenserna på bland annat stigsystemet.

Pågående förändringar och ansvar för genomförandet

Det har uppmärksamats att avverkningar och andra arbeten redan har genomförts eller påbörjats i området. Detta har väckt frågor om hur dessa åtgärder hänger samman med detaljplanen och om projektet i praktiken redan har inletts innan planprocessen är avslutad. De boende efterfrågar klarhet i vilka åtgärder som har vidtagits, vilka tillstånd som finns och hur kommunen tar ansvar för att genomförandet sker i rätt ordning.

Kommunens kommentar: Det stämmer att ett område har avverkats. Orsaken var att beståndet med gran hade angripits av granbarkborre och har inget samband med exploateringen att göra. Efter avverkningen har nya träd planterats och marken fortsätter att skötas enligt kommunens skogsbruksplan till dess att ett genomförande av detaljplanen blir aktuellt.

Geotekniska markundersökningar har genomförts som del av detaljplanarbetet genom borrhning med borrhandsvagn och utsättning av grundvattenrör. Fältarbetet har på vissa platser lämnat körspår och avverkning av sly eller enskilda träd. Grundvattenrören har lämnats kvar för att möjliggöra långtidsmätningar av grundvattennivåerna. I övrigt har inga förberedande arbeten genomförts inom eller i anslutning till planområdet.

Trafikverket har under 2025 genomfört dikesrensning och planerar för uppförande av viltstängsel längs E18. Dessa arbeten har inget samband med detaljplanen.

Föroreningar i mark, luft och vatten

Synpunkterna tar även upp risken för luftföroreningar från verksamheterna och den ökade trafiken. Utsläpp från lastbilar, arbetsmaskiner och eventuella industriella processer befaras försämra luftkvaliteten i Stensta och påverka människors hälsa, växtlighet och djurliv. Det framhålls att omfattningen av denna påverkan inte går att bedöma utan kännedom om vilka verksamheter som ska etableras, deras driftstider och vilka utsläpp de kan ge upphov till. De boende efterfrågar därför en samlad utredning av luftkvaliteten och en bedömning av hur utsläppen kan påverka närliggande bostäder och naturmiljöer.

De boende framhåller att området innehåller våtmarker, rinnande och stillastående vatten samt en vattenkälla som enligt synpunkterna inte har redovisats tillräckligt i planunderlaget.

Samrådsredogörelse Stensta syd

Det uttrycks också oro för att byggskedet i sig kan orsaka spridning av föroreningar genom schaktning, sprängning, transporter och hantering av jordmassor. Därför efterfrågas undersökningar av markens och vattnets känslighet samt tydliga krav på kontroll, rening, beredskap och ansvar vid eventuella utsläpp. Sammantaget anser de boende att föroreningsriskerna för mark, vatten och luft är otillräckligt utredda och att detaljplanen inte bör genomföras innan riskerna har kartlagts och förebyggande åtgärder har säkerställts.

Kommunens kommentar: Detaljplanen medger verksamheter som exempelvis lager och logistik, verkstäder, service och mindre tillverkning. Verksamheterna får inte störa omgivningen nämnvärt med luftföroreningar eller påverkan på mark och vatten. Det krävs tillstånd för att driva miljöfarlig verksamhet. För områden med användning Z – verksamheter, kan i regel C-verksamheter tillåtas vilka kräver anmälan till den lokala kommunala nämnden till skillnad från verksamheter med medelstor till stor påverkan som prövas av Länsstyrelsen miljöprövningsdelegation eller Mark- och miljödomstolen. Industriverksamheter av sådan karaktär tillåts inte i detaljplanen. Med hänsyn till beräknad trafikmängd och typ av planerade verksamheter bedömer kommunen att en utredning av påverkan på luftkvaliteten inte behöver göras som del av detaljplanearbetet.

Kommunen kommer att vara huvudman för dagvattenhantering. Vid eventuella utsläpp har kommunen därmed möjlighet att stänga av flöden och genomföra sanering innan utsläppen når omgivande områden och vattenförekomster.